TRAVANJ 2011.
4

Marija

ISSN 1331-1476

VJERSKI LIST ZA MARIJINE ŠTOVATELJE

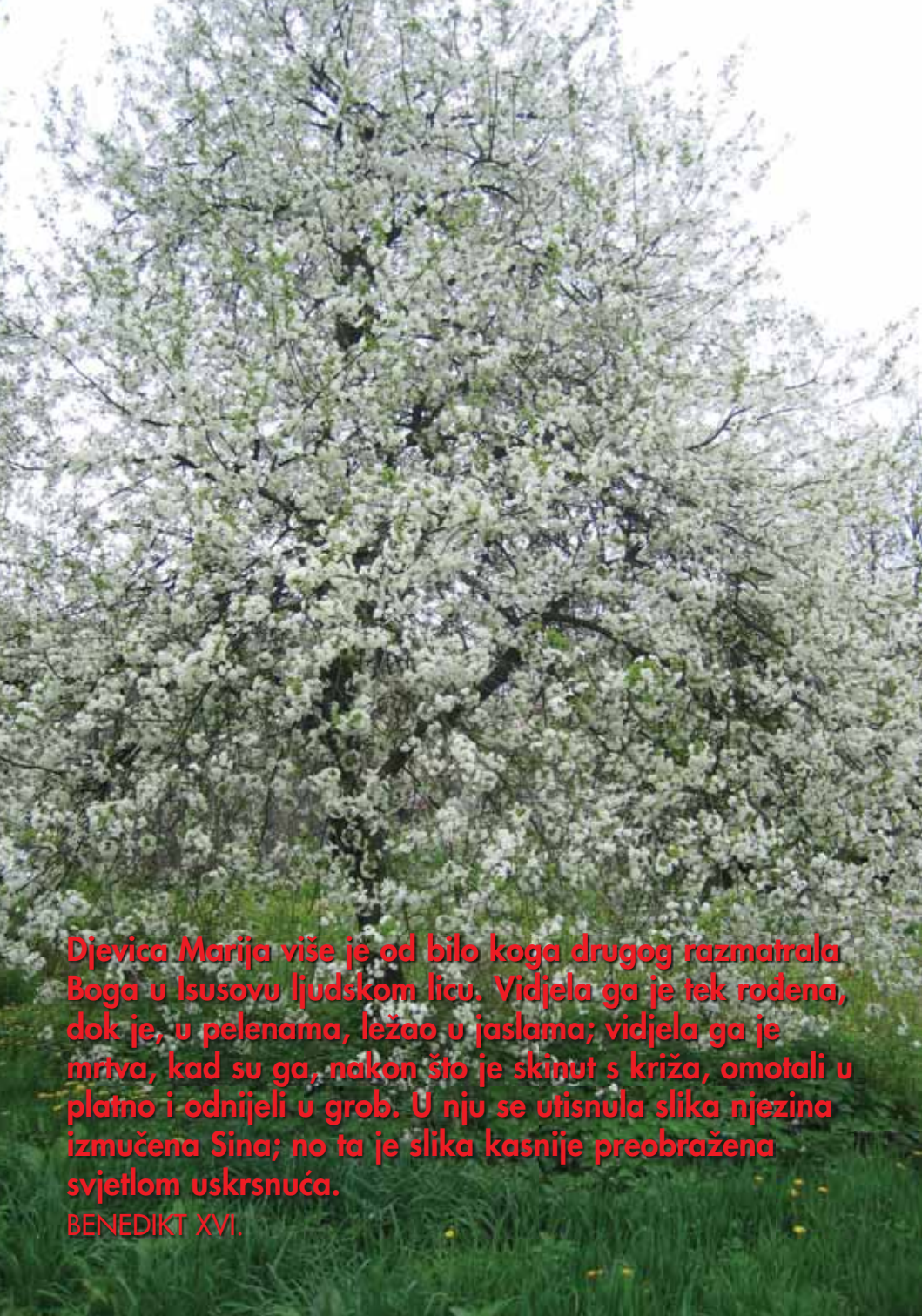

Djevica Marija više je od bilo koga drugog razmatrala Boga u Isusovu ljudskom licu. Vidjela ga je tek rođena, dok je, u pelenama, ležao u jaslama; vidjela ga je mrtva, kad su ga, nakon što je skinut s križa, omotali u platno i odnijeli u grob. U nju se utisnula slika njezina izmučena Sina; no ta je slika kasnije preobražena svjetlom uskrsnuća.

BENEDIKT XVI.

4

TRAVANJ

ISSN 1331 - 1476

Marija

VJERSKI LIST ZA MARIJINE ŠTOVATELJE

Split, 2011. Godina XLIX. Cijena: 7 kn

Po križu do uskrsne pobjede

Izlasku iz krize koja nas je zahvatila još se uvijek ne nazire kraja. Mnoge teško pogađa i obeshrabruje, da ostaju bez nade u bolju i sretniju sutrašnjicu. Iako bez jasna cilja i programa dio građana prosvjeduje, "udarnim vijestima" o tomu domaći mediji kao da ih podržavaju ili njihove prosvjede čak promiču. Usprkos tome, još nismo čuli prihvatljiva rješenja kako bismo zajedničkim zauzimanjem prebrodili društvenu i gospodarsku krizu u kojoj smo se našli. Dok prosvjednici misle da će smjenom vlade riješiti sve poteškoće, vrhovima političkih stranaka čini se da je važnije od svih problema hrvatskoga društva očuvanje ili preuzimanje vlasti.

Situacija u kojoj se nalazimo veoma je ozbiljna. U zaključnoj smo fazi pregovora pred ulazak u Europsku Uniju. Pred nama su važne odluke koje će dogoročno odrediti našu budućnost. U ovom povijesnom trenutku od presudne je važnosti u hrvatskom društvu uspostaviti pravnu i djelatnu demokraciju jednakopravnih građana u kojoj neće biti nikakvih povlastica ni za koje pojedince niti za bilo kakve interesne skupine. Treba ojačati gospodarstvo, da se mogu zaposliti svi koji znaju i hoće raditi, a izvornoj hrvatskoj kulturi posvetiti dužnu pozornost, njegovati je i razvijati. Da bismo svladali iskušenja u kojima se nalazimo, nužna je složna suradnja i doprinos svih odgovornih u društvu: političara i gospodarstvenika, odgojitelja i znanstvenika, pa i običnih građana.

Kao sljedbenici Krista raspetoga i uskrsnuloga vjerujemo da svaki križni put završava uskrsnom pobjedom. Tako je, za ostvarenje životnog cilja, nužno slijediti Isusov primjer: pod križem ustrajati do kraja. Zato i u ovom tešku vremenu za narod i domovinu treba očuvati mir i trijeznost, opće dobro staviti ispred osobnih ili grupnih interesa, jačati osjećaj za potrebe drugih, biti svjestan svoje odgovornosti za dobro naroda i domovine... Da bismo, ojačani krizom križa, dospjeli do slave uskrsnuća, moramo se truditi još više moliti i raditi kako bismo izdržali do kraja. Ne bojmo se, nismo sami! Uz nas je i Isusova majka, koju je, s križa u Ivanu, Isus ostavio i nama za majku. Ona nam i sada svijetli kao "znak pouzdane nade i utjehe" (Svjetlo narodâ, 68).

UREDNIK

Zaštitnica Arapskog poluotoka

Gospa koja se časti u kuvajtskoj stolnici proglašena je zaštitnicom zemalja na Arapskom poluotoku pod imenom *Naša Gospa od Arabije,* što se odnosi na Kuvajt, Bahrein, Katar, Saudijsku Arabiju, Ujedinjene Arapske Emirate, Jemen i Oman. Na tom području malo ima domaćih kršćana, ali žive brojni stranci kršćanske vjere koji ondje rade. (KT)

Novi hodočasnički put

Novi "Mađarski hodočasnički put" od Ostrogona do svetišta Majke Božje Judske na granici s Hrvatskom, dug 420 kilometara, treba biti dovršen do kraja ožujka 2011. Na njegovoj izgradnji radili su članovi Udruge mađarskih hodočasnika, koji su inače hodočasnici na Caminu - Putu svetog Jakova (800 km iz Francuske do španjolskog Santiago de Compostela). Oko 1000 mađarskih vjernika hodočasti svake godine španjolskim Caminom, pa odakle i želja da i sami naprave "Mađarski Camino". Uz hodočasničku stazu trebalo je u suradnji s općinama organizirati mjesta za odmor svakih 25 do 30 km puta koji vodi kroz jedinstveni prirodni rezervat. Cilj je da za pet godina njime godišnje prođe najmanje 10.000 hodočasnika, te im ponuditi i alternativne pravce. Novi put moći će biti i baza za planirani međunarodni hodočasnički put od Czestochowe do Međugorja. (IKA)

Gotovo mjesec razgovora

Predsjednica Djela Marijina M. Voce i dopredsjednik G. Faletti od 11. veljače do 1. ožujka boravili su u Svetoj Zemlji. Posjetili su zajednicu Pokreta u Izraelu i na palestinskom području, posebno u Betlehemu, kao i civilne i vjerske, kršćanske i nekršćanske vlasti. U Hajfi je sudjelovala u susretu prijatelja Pokreta, Židova, kršćana i muslimana, koji se zalažu za međuvjerski dijalog... (Z)

Natječaj za himnu stoljetnice

Nakon nacionalnog natječaja, koji je raspisalo fatimsko svetište, između 29 prispjelih radova, 4. veljače jednoglasno su izabrane riječi himne stoljetnice fatimskih ukazanja, koje je napisao M. D. Duarte, a pripjev glasi:

Ave o clemens, ave o pia!
Salve Regina Rosarii Fatimae!
Ave o dulcis Virgo Maria!

Upravitelj fatimskog svetišta V. Antunes u svakoj kitici vidi dva trenutka. Prvi je više teološkog i evanđeoskog značaja, dok se posljednji odnosi uvijek na fatimsku poruku. U svakoj kitici ističe se Marijin lik u povijesti ljudskog roda i u fatimskim ukazanjima. Fatimska poruka ima veoma čist izvor, Radosnu vijest Kristovu, sadržanu u Bibliji. Kitice su strukturirane: kao što je Marija predstavila Dijete magima i pastirima, tako ga je u Fatimi predstavila čovječanstvu. Kao što je molila u kršćanskoj zajednici, tako nastavlja zagovarati za ljudski rod. Posljednje kitice odjek su posljednjih papinskih razmatranja o Fatimi.

25. veljače otvoren je natječaj za uglazbljivanje himne i trajat će do 4. travnja. Svetište želi da se himna predstavi kao sastojak koji identificira događaj koji se slavi, da bude lako prihvatljiva i brzo pamtljiva. Žiri ima pet osoba, a predsjednik je upravitelj svetišta. Pisac nagrađene skladbe dobit će 1500 eura. (wsf)

Razglednice za Benedikta XVI.

Schönstattski pokret priprema se za dolazak Benedikta XVI. u rujnu u Njemačku. Organizira slanje poštanskih karata *Dobro došli, sveti Oče - mi Vam se radujemo,* čime želi stvoriti povoljnu klimu za Papin dolazak te mu iskazati dobrodošlicu i dati mu na znanje kako se ga pripravni primiti otvorena srca i s ljubavlju. Dosad je tiskano 50 tisuća karata, a do sredine veljače 30 tisuća ih podijeljeno i dobrim dijelom već poslano. Ne znaju hoće li ih sve Papa pročitati, ali im se čini da je najvažnije da dobije dojam kako ga u Njemačkoj rado očekuju. (Z)

Zašto riba na automobilu?

Nekolicina rimskih mladih Schönstattskog pokreta prisjetila se da je riba bila simbol za kršćane i da su je koristili kao znak međusobnog raspoznavanja za cara Nerona. Zato su se dali na širenje toga znaka po automobilima, školskim torbama, mobitelima... (Z)

Međunarodni susret

Na temu "Ja sam s vama u sve dane do svršetka svijeta" (Mt 28, 20), od 6. do 11. ožujka u Međugorju je održan 18. međunarodni susret organizatora hodočašća, voditelja centara mira i međugorksih molitvenih karitativnih skupina. Predavači su bili fra T. Pervan i fra D. Perutina. (GM)

Neprestana molitva za Japan

Lurd je organizirao neprestanu molitvu da bi "pružio moralnu i duhovnu potporu hrabrome japanskom narodu". Sva misna slavlja od 16. do 20. ožujka slavljena su na nakanu stanovnika Japana. U isto vrijeme moljena je i krunica, prenošena iz Masapjelske špilje svakog popodneva na mrežnim stranicama lurdskog svetišta, za žrtve stradale u nesreći u Japanu. (Z)

Nacionalno slavlje 13. svibnja

Portugalska biskupska konferencija najavila je da će 13. svibnja u fatimskom svetištu svečano proslaviti proglašenje blaženim pape Ivana Pavla II. Hodočašće toga dana bit će najpovoljnija prigoda za proslavu toga događaja koji će se zbiti u Rimu 1. svibnja. Međunarodno hodočašće u svibnju na temu *Blažena ti što povjerova* predvodit će američki kardinal S. O'Malley, nadbiskup Bostona. (wsf)

Film o modernosti i feminizmu

Određene kulture vide Majku Isusovu kao ikonu starog svijeta koja se ne može reproducirati. Iako se ženski Marijin lik čini protumoderan i oprečan današnjim ženama, talijanski film *Ja sam s tobom,* režisera G. Chiesa, u kojemu se prikazuje Marijina povijest od navještenja do pronalaženja Isusa u Hramu pobudio je zanimanje i raspre u različitim kulturalnim i vjerskim sredinama. Predstavlja ljudsku sudbinu mlade žene koja postaje središtem jednoga rođenja koje je promijenilo svijet. Marija proizlazi kao moderna žena, dinamična i napredna u usporedbi s vremenom u kojemu je živjela. (Z)

Za kršćane i za muslimane

U apsidi bazilike *Naše Gospe Afričke* u Alžiru piše: *Naša Gospe Afrička, moli za kršćane i za muslimane.* To alžirsko svetište, građeno je od g. 1855. do 1872. zahvaljujući poznatom biskupu Charlesu Lavigerieu, članu kongregacije Bijelih otaca, afričkih misionara. Podignuto je zahvaljujući sredstvima francuskoga grada Marseillesa, u kojemu se nalazi marijanska crkva "sestra" *Naša Gospa od Straže,* a obnovu, koja je trajala tri godine, nakon potresa g. 2003. platila je alžirska država. Uz kršćane, u svetište navraćaju tisuće muslimana i časte Gospu. (MdD)

Riječ Božja i Marijina vjera

Sinodski oci izjavili su da je temeljna svrha XII. biskupske sinode bila "obnoviti vjeru Crkve u Riječ Božju"; zbog toga treba gledati tamo gdje se reciprocitet Riječi Božje i vjere savršeno ispunio, ili u Djevicu Mariju, "koja svojim da Riječi Saveza i njezinu poslanju, savršeno ispunja božanski poziv čovječanstva" (Propositio 55). Ljudska stvarnost, stvorena posredstvom Riječi, nalazi svoju ispunjenu sliku upravo u Marijinoj poslušnoj vjeri. Ona nam se od Navještenja do Pedesetnice predstavlja kao žena potpuno raspoloživa volji Božjoj. Ona je Neoskvrnjeno Začeće, ona koja je od Boga "ispunjena milošću" (usp. Lk 1, 28), bezuvjetno poslušna božanskoj Riječi (usp. Lk 1, 38). Njezina poslušna vjera oblikuje njezin život u svakom trenutku prema Božjem poticaju. Djevica koja sluša, živi u potpunu skladu s božanskom Riječju; čuva u svom srcu događaje svoga Sina, slažući ih kao u jednom jedinstvenu mozaiku (usp. Lk 2, 19. 51) (usp. Benedikt XVI, Esort. ap. postsinodale *Sacramentum caritatis* (22 veljače 2007), 33: AAS 99 (2007), 132-133.)

Nužno je u naše vrijeme vjernike uvesti u bolje otkrivanje veze između Marije iz Nazareta i vjerujućeg slušanja božanske Riječi. Potičem također i stručnjake da još više produbljuju odnos između *mariologije i teologije Riječi.* Iz toga može proizići velika blagodat kako za duhovni život tako i za teološke i biblijske prouke. Doista, koliko se shvaćanje vjere tematiziralo u odnosu na Mariju ono se smješta u najintimnije središte kršćanske istine. Zaista, utjelovljenje Riječi ne može se zamisliti bez vođenja računa o slobodi te mlade žene koja svojim pristankom surađuje na odlučan način na ulasku Vječnoga u vrijeme. Ona je slika Crkve u slušanju Riječi Božje koja u njoj postaje tijelom. Marija je također simbol otvorenosti za Boga i za druge; aktivno slušanje, koje interiorizira, asimilira, u kojem Riječ postaje oblik života.

(Iz apostolske pobudnice *Riječ Gospodnja,* br. 27.)

BENEDIKT XVI.

Margaritina molitva

Samilosnim svojim očima
pogledaj blago moju patnju,
o Majko Žalosna.

Mač ti probi srce
kad s beskrajnom tugom
vidje Sina kako umire na križu.

Sada promatraš Oca
i uzdišući Njemu se okrećeš
prikazujući svoju bol.

Tko osim tebe poznaje
grižnju savjesti koja me ometa?
Ti jedina je poznaješ, Ti jedina!

Johann Wolfgang GOETHE (†1832.)

Pieta, Anđelko Odak

Remek-djelo uskrsnuća

Kao iznimna učenica u školi Božje umjetnosti življenja, savršena do te mjere da je dala ljudsku narav i Sinu Božjemu, Marija je znala da joj predstoji još jedna velika kušnja. Otkako je, naime, svoga Sina već kao novorođenče prikazala u Hramu, bilo joj je rečeno da će joj mač boli probosti dušu. Znala je da će se obistiniti to proročanstvo, svjesna kako se njezinu Sinu ljudi neće jednodušno diviti kao što su se divili kad je bio izložen u Hramu kao Božje i njezino remek-djelo. Premda joj nije bilo jasno što bi ljudi mogli prigovoriti ili zamjeriti savršenstvu njezina Sina, koje je bilo i ljudsko i božansko, spremila se na patnju i bol kao ponizna službenica Božja, vjerujući ipak u Božju svemoć. Vjerovala je u onoga koji sve izvodi na dobro onima koji ga ljube, pa tako i njoj i sinu Isusu koji je bio satkan i od njezine ljubavi.

ODBACIVANJE BOŽJEG REMEK-DJELA

Dok je sa svojim Sinom živjela u zajedništvu nazaretskog doma, provodila je život u skrovitosti, njegujući osjećaj za pokoru, odricanje, mrtvljenje. Za nju je takav život bio kao božanska škola usvajanja kriterija i vrijednosti. Pokornički život bio joj je jamstvo promatranja Boga u čistoći srca, neprocjenjiva pomoć kako ne bi odbacila usvojene kriterije vrednovanja života, te vježba za onaj presudni čin života. Nakon što je primila potvrdu o ”položenom prvom stupnju” i nakon što je prošla dužnu životnu praksu rada i napora, propisanu za svaki posao, izabrana je u suradničko umjetničko zvanje na radno mjesto uz bok svoga Sina, na prostoru od Galileje do Judeje, od Kane do Jeruzalema.

Čudila se, međutim, kako dio naroda ne uočava i ne prihvaća na njemu ono bitno, božansku silu i stvarnost, obrise božanskog lica i djelovanja. Nije mogla razumjeti kako ljudi pronalaze sličnost između njega i nje, te ga, s pravom, prepoznaju i prihvaćaju kao sina njezina, a ne vide božansku silu niti slušaju Božje riječi koje izgovara, pa ne vjeruju u njega i kao Sina Božjega, vjernu sliku Očevu. Zbog te su tvrdnje, u konačnici, odlučili obeščastiti svetost njegova lika ne prepoznajući u njemu Božje remek-djelo darovano ljudima. Uhvatili su ga, optužili, zlostavljali i na križ osudili izvrgavajući ga najgorim mukama. Ne želeći u njemu prepoznati obrise Božjeg života, odlučili su mu izmijeniti opis i izgled. Ne prihvaćajući ono što je bio, kao da su htjeli učiniti da bude nešto što nije bio na isključiv način. Ponašali su se kao glasni i drski kritičari te najljepše Božje rukotvorine na zemlji, a da nisu savladali školu Božje kritike.

Marija je to pratila u tišini, s bolju u srcu, diveći se ujedno tolikoj dobroti Očevoj. Stavio je svoga Sina ne samo na kritiku i na procjenu neupućenim ljudima, nego je čak dopustio da svojom zloćom, bijesom i grijesima na njemu prave zahvate. Ne želeći ga prihvatiti kao vrhunac Božjeg stvaralaštva i ljubavi, htjeli su ga skučiti u svoje ljudske okvire izvrgavajući ga ruglu, sramoti i smrti. A on je, pun mira, ne dajući se smesti, samo podmetnuo leđa onima što udarahu i obraze onima što bradu čupahu, ne zaklanjajući

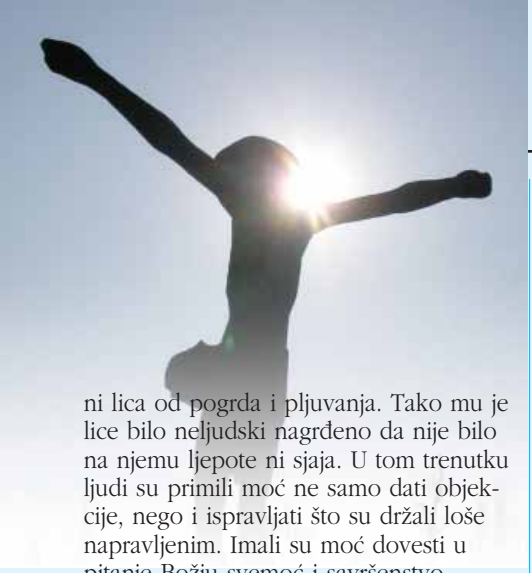

ni lica od pogrda i pljuvanja. Tako mu je lice bilo neljudski nagrđeno da nije bilo na njemu ljepote ni sjaja. U tom trenutku ljudi su primili moć ne samo dati objekcije, nego i ispravljati što su držali loše napravljenim. Imali su moć dovesti u pitanje Božju svemoć i savršenstvo, Božju stvarateljsku kreativnost koja je, zajedno s Marijom, dala najbolje što je moglo biti napravljeno.

USKRSNA POBJEDA

Dogodilo se, međutim, ono što nitko nije očekivao. Upravo Raspetoga kojemu je lice bilo tako neljudski iznakaženo i nagrđeno, te obličjem nije više naličio na čovjeka, nebeski Otac je prihvatio kao uzor ostvarenja, proslavljen, podignut i uzvišen na udivljenje naroda. Marija ga je kao brižna Majka u stopu pratila i stajala pored njega dok su mu zadavali smrtonosne udarce, ali je u isto vrijeme bila ispunjena i vjerom kako Otac nebeski sve vodi prema dobru i koristi za spasenje. Ako je on dopustio smrt svoga Sina, ni ona se nije mogla opirati volji njegovoj. Nijemo je promatrala kako pokušavaju ubiti Život u kojem je i ona sudjelovala svojom bezgrešnom čistoćom. Otac je podložio kritici ljudi remek-djelo svoje ljubavi - Sina Jedinorođenca. Štoviše, dopustio je da one neumjesne i nestručne kritike ostanu trajno utisnute u njegovo biće udarcima čavala i koplja kojima su bile probodene njegove ruke i noge. Isus je bio podložan kritikama onih koji nisu znali ništa o Bogu i božanskom životu, koji nisu bili upućeni u Božju ljepotu i istinu, nego su nagrdile njegov izgled.

Uskrsnuće je, međutim, bilo konačni restauratorski zahvat Božje dobrote na Sinu, remek-djelu svoje ljubavi, zahvat koji nije uklonio tragove muke, nego ih je iscijelio i posvetio kao trajan znak. I kad je potom Uskrsnuli ustao iz groba, kad se pojavio u uskrsnulom liku koji više nije bilo moguće mijenjati, pojavio se sa svetim ranama, znakom pobjede. Isusu, Slici Božjoj, nedostajala je bila tjelesna patnja kako bi do kraja izrazio unutarnju patnju Očevu, koju je Otac osjećao promatrajući čovjeka kako luta od njega. Boli i rane koje je Bog imao na srcu od trenutka ljudskog grijeha, Isus je ponio u svome tijelu. Prihvativši to što mu je nedostajalo, tako je postao u potpunosti savršen. Otac ga je doveo do savršenstva po patnji i muci u kojoj je s njime bila sjedinjena i Marija. Dok su njemu ostale trajno urezane rane muke, u Marijinoj duši ostao je trag rane od mača boli.

S njim potpuno sjedinjena u svemu, kao vjerna sljedbenica bila je prva ucijepljena u njegovo tijelo, do kraja vjerna njegova slika, pa i po patnji što ju je podnosila promatrajući njega. Već na Kalvariji bila je dionicom njegove pobjede i slave uskrsnuća koju je iščekivala puna vjere i nade. A kad se uskrsnog jutra proslavio, to jest kad je postao slavan ne po slavi koju su mu ljudi trebali iskazati, nego po slavi koju je Otac iskazao njemu patniku, nebeska Majka bila je prva njome zaogrnuta. Vjerna supatnica postala je tako vjerna Suslavljenica dovodeći do savršenstva, u patnji, svoju sličnost s njime.

Ivan BODROŽIĆ

Jesmo li kršćani - sa "samo" jednom manom?!

Kao kršćanin saznaješ tko si tek kad spoznaš tko je za tebe Isus Krist! Jesi li ga doista izabrao? Ideš li za njim? Korizma i Vazam "jaka" su vremena liturgijske godine. Taj ciklus od 40 + 50 dana trebao bi za svakog svjesna i savjesna kršćanina biti vrijeme u kojemu će provjeriti svoje životne izbore i put, zagledati se u Krista raspetoga i uskrsnuloga, i u zrcalu njegova lica provjeriti vlastiti izgled (identitet). Narodna poslovica kaže da dobar konj ima stotinu mana, a loš samo jednu: ne valja! Jesam li ja kršćanin sa stotinu ili sa samo jednom manom: da zapravo nisam kršćanin? Da nisam - Krist-ov!

NA ČELU IZABRANOG NARODA

Mojsije izabrani narod nudi da izabere kome će služiti. Kao da pita: Hoćete li izabrati Božje izabranje?
Isus, vođa novoga izabranog naroda - Crkve, govori nam s auktoritetom: "Ja sam Put, Istina i Život: nitko ne dolazi Ocu osim po meni" (Iv 14, 6). A kad su neki njegovi učenici odustali ići za njim, zbunjeni jer im je ponudio "tijelo za jelo", Isus se odrješito obraća apostolima: "Da možda i vi ne kanite otići?" (Iv 6, 67). Petar nije razumio više od ostalih, ali je imao neograničeno povjerenje u Isusa pa je i mogao, po Božjem nadahnuću, odgovoriti: "Gospodine, kome da idemo? Ti imaš riječi života vječnoga!" (Iv 6, 68).

Isus nije zavodnik ljudi, pogotovo nije prevarant, manipulator ili pak poput suvremenih političara koji olako obećavaju "brda i doline". On svojim sljedbenicima uglavnom "obećava" nevolje: protivljenja i progone, okove i tamnice, zlostavljanja i smaknuća. Jedina Isusova "diktatura" jest volja Očeva, od koje nema odstupanja. Ali pred svakim njegovim "moraš" stoji "ako hoćeš": tko hoće ići za mnom, ako netko hoće biti moj učenik...
Korizma je povlašteno vrijeme za ozbiljno pitanje: Idem li za Isusom? Hodam li s njim? Jesam li doista izabrao njegov put, ili bolje: jesam li izabrao Put? Zapravo: jesam li prihvatio da sam od Njega izabran? Razdoblje u kojem nam je vrlo preporučeno pojačati glasnoću Učiteljeva upozorenja da njegovu kraljevstvu ne pripadaju oni koji samo revno govore "Gospodine, Gospodine!" (Mt 7, 21), nego oni koji vrše volju Očevu, baš kako to i on čini svim svojim bićem i životom. Kršćanstvo nije tek u znanju "vjerovanja", nego u snazi djelovanja!

VELIKI NESPORAZUM

Bivši hrvatski predsjednik jednom je izjavio: "To što sam katolik nije moja zaslu-

ga, nisu me pitali!" Čudna li razmišljanja! Možda bi bilo prikladnije da se izrazio: To što sam katolik, nije moja - krivnja! A tko kaže da je katolik? I kako ga nisu pitali? Nisu ni većinu nas prije krštenja, ali ipak jesu, i to puno puta: kod Prve pričesti, krizme, kad smo sudjelovali ili možda i kumovali u takvim slavljima, pa svake godine u Vazmenoj noći. Iza naših odgovora: "Odričem!" i "Vjerujem!" stoji uskličnik pravopisa, a, možda, i upitnik pravovjerja?!

"INVERZIJA"

Jesmo li usvojili izbor koji su drugi učinili za nas? Usporedimo li krštenje s vjenčanjem, a kršćanski život s brakom, dobit ćemo zanimljive usporednice: Redoviti je, ili, recimo, "normalan" put u brak: susret, zaljubljivanje, upoznavanje, dozrijevanje do konačne odluke, pa prosidba i zaruke, napokon ženidba. Ali nije uvijek bilo tako, a ni danas nije posvuda i beziznimno tako, pa se događa da o tome odlučuju drugi: obitelj, rodbina, politika (kraljevi), interesi. U toj verziji imamo inverziju: jer su se njih dvoje vjenčali, odlukom i voljom drugih, nastojali su se upoznati i zavoljeti. I često uspijevali, što potvrđuje da je ljubav također pitanje volje i htijenja, ali to ipak nije pravi ni poželjan redoslijed.
I ulazak u Crkvu, svojevrsno vjenčanje s Kristom, većini se kršćana već stoljećima događa u sličnoj inverziji: kršteni smo voljom i odlukom drugih. Jesmo li, kroz odrastanje, uznastojali Krista upoznati i zavoljeti?
Mnogi nimalo! Istina, nisu odstupili od Krista, ali nisu ni mogli, jer mu zapravo nisu nikad ni pristupili.
Danas sa ženidbama imamo neku drugu inverziju: umjesto da se vjenčaju kako bi mogli izvršiti ženidbu, godinama se brak konzumira da bi se mogli vjenčati! Pritom su kriteriji i motivacije često klimavi ili posve krivi: najvažnija je ljepota lica i tijela, ili još češće i još gore, uz roditeljsku podršku, društveni status, imovina i kupovna moć, medijsko kotiranje... Čest ishod: pokaju se "od oltara do pira", ili u malo blažem obliku: nakon što su mjesecima i godinama "hodali", čak i zajedno svake večeri lijegali, nekoliko mjeseci nakon vjenčanja više ne hodaju zajedno, "ne ide" - kažu. Pa se rastave ili formalno ostaju u braku, ali više uopće "ne hodaju" zajedno, nego svatko svojim putem, poput željezničkih tračnica: naizgled su čvrsto povezani "pragovima" imovinsko-pravnih odnosa, vlastite djece, društvenog statusa, zajedničkih poslova i prijateljstava, kao da idu u istom smjeru, ali se nikad uistinu ne sastaju, nema više pletera koji bi se u hodu isprepletao. Neki ostaju u prividnu braku samo po inerciji, jer je tako lakše i jer je rastava - prekomplicirana!

MALI I VELIKI HRVATI

Što se tiče krštenja, netko se sjetio maliciozne pitalice: Koja je razlika izmedu velikih i malih Hrvata? Mali se krste kao mali, a veliki - kad odrastu! Ali ti "veliki" tj. kršteni kao odrasli, znaju doista zadiviti revnošću i predanjem, kako je odvajkada bivalo, i zbog takvih se nije pošteno rugati. No i mnogi od njih traže samo tradiciju ili ono što je trenutačno "in", a svaki svećenik koji pritom, iz puke "dobrote", pomaže da se dodatno stvaraju "kršteni nekršćani" ne čini baš nikome uslugu, a griješi uvelike protiv ljudskoga, kršćanskoga i Božjeg dostojanstva!

Nekoć su birali drugi i to nije bilo dobro, danas se uopće ne bira, što je još gore. To jest, ne bira se osobu nego: za brak njezine okolnosti - vanjštinu, izgled, ugled, bogatstvo, a u vjeri se ne bira osobu Isusa Krista nego tradiciju, običaje, neko kolektivno naslijeđe.

Mnogi "kršćani" uopće ne idu za Kristom, nego za nekakvom tradicijom, ni sami ne znaju za čim. Vjera im je poput stare uljanice u dnevnoj sobi: draga uspomena i prestižan suvenir koji im ne pada na pamet upotrijebiti čak i kad nestane struje. I ništa više, ili gotovo ništa više!

Ilustrativan je događaj iz jednoga našeg mjesta poslije "onog" rata. Stariji čovjek uključio se u "prvomajsku povorku" misleći da je sprovod. Kad su prošli pored crkve, on istupi iz kolone i zabrunda uz kletvu: "Holte k v.... vi i on, ne gren van naprid kad nećete s njin u crikvu!"

Tako i mnogi kršćani: misle da idu za Kristom, da su dobri katolici, ali tko zna za kim i za čim idu!

Ne samo da su im procesije parade, nego im je i cijeli nazovi kršćanski život takav. Stoga im krizma nije, kako neki svećenici s gorčinom kažu, "svečani oproštaj od Crkve", nego samo istupanje iz paradne povorke koja ionako mimoilazi Crkvu!

Korizma je vidikovac na kojem bi trebalo zastati, zagledati se u Božje oči zavapiti sa Psalmistom, Bogu a zapravo sebi: *"Pronikni me svega, Bože, srce mi upoznaj, iskušaj me i upoznaj misli moje: pogledaj, ne idem li putem pogubnim, i povedi me putem vječnim!"* (Ps 139, 23-24).

Stanko JERČIĆ

Kraljice djevica

Naša sredina, barem europska, ne vrednuje nevinost i čistoću kao vrhunsko vladanje samim sobom i razvitak u smjeru duha i duše. To više treba se zalagati da oči u oči ljubimo tu krepost. Osobito kad se dozovu u sjećanje i svježi primjeri djevičanskih mučeništava kojima Marija u nebu daruje samu sebe. Po Božjoj milosti koju isprošujemo, bila naša mlada pokoljenja svjesnija savršenstva koje Isus od nas očekuje, a kraljica djevicâ predvodi.

Miljenko MAJETIĆ

Moć molitve

Liječnici su joj nastojali lijekovima neko vrijeme smanjiti ili uništiti tumor, ali bez uspjeha. Moralo se pristupiti operaciji i ukloniti neke organe s tumorom. Na blagdan Gospe Brze pomoći g. 2006. zajedno sa suprugom došla je u brodsko svetište moliti za uspjeh operativnog zahvata, a desetak dana kasnije smještena je na odjel.

Marija je višegodišnja članica Marijine legije. One se često okupljaju na molitvu u župnoj crkvi u Garčinu, ali i po kućama kad je potrebno. Prije odlaska u bolnicu, prijateljice su obećale moliti za nju, osobito uoči operacije i na sam dan operacije. Tako su i učinile. Čitavu noć prije operaciju bdjele su i molile.

Nakon operacije Marija je osjećala jaku bol, osobito u preponi, što joj je bilo malo čudno. Dobivala je lijekove za njihovo ublaženje, a liječnici su joj govorili da tako mora biti nekoliko dana. Koji sat nakon operacije suprug je potražio liječnika da čuje pojedinosti.

- Sve smo učinili što je bilo potrebno. Namučili smo se, jer su se javile neke komplikacije, ali sve je dobro završilo. Ona je sada dobro i moći ćete ju na kratko vidjeti! - rekao je liječnik, ali o čemu se radilo ni riječi mu nije rekao.

Tomislav je ušao k Mariji i ohrabrio je. Zabrinjavalo ga je o kakvim se komplikacijama radilo. Otišao je do svog rođaka i zamolio ga da se o tome raspita kod ginekologa. Istog trenutka rođak ga je nazvao telefonom i saznao. Kod operacije skalpel je zarezao venu u preponi pri čemu je došlo do krvarenja, opasna po život. Moralo se u najbržem roku najprije zaustaviti krvarenje, sanirati rez, a tek onda nastaviti s operacijom.

Usrdnom cijelonoćnom molitvom, članice Marijine legije isprosile su od nebeske Majke Mariji milost da joj je život spašen. I ona je Gospi za to zahvalna. Rado i često i danas obilazi njezina svetišta, jer u Gospi nalazi utjehu i ohrabrenje u svagdanjem životu. A svakog osmog u mjesecu ona i suprug hodočaste Gospi Brze pomoći u brodsko svetište zahvaljujući joj i preporučujući i dalje toliko potrebnu zaštitu za svoju obitelj.

Nedjeljka ANDRIĆ-NOVINC

Beda Časni o svetoj Mariji

Na našem putu s Marijom kroz povijest susrećemo *Bedu Časnoga*, crkvenog učitelja iz Velike Britaniji. Rođen je oko g. 672. u Weramouthu, u sjevernoj Engleskoj. Odrastao i odgojen među benediktincima, i sam je postao članom njihove družbe te se posvetio studiju, molitvi i poučavanju. Po svom djelu vrstan je predstavnik rasta i živahnosti kršćanstva u sjevernoeuropskim krajevima onog vremena. Višestruko nadaren, ustrajno je proučavao spise svetih otaca i po njihovu primjeru tumačio Sv. pismo. Napisao je brojna djela povijesnoga, egzegetskog i poučna sadržaja, a od njih je najpoznatije "Povijest Crkve u Britaniji". Preminuo je g. 735. u 63. godini. Bi proglašen svetim i učiteljem Crkve, koja mu spomen slavi 27. svibnja.

ZVIJEZDA MORA

Za nas je ovdje važno Bedino tumačenje Evanđelja po Luki, u kojem se posebno osvrće na dijelove posvećene Isusovoj Majci. Bl. Djevica Marija za Bedu je "zvijezda mora" koja svijetli na Božjem obzorju onima koji se nalaze u životnim pogiblima. Njezino majčinstvo je kraljevsko jer je rodila "kralja svemira, sunce pravde i svećenika vječnog". U prikazbi hvalospjeva "Veliča", ona je savršen izraz skromnosti i svetosti, vrhunsko djelo Duha Svetoga. Bog ju je pripravio da postane Majka Isusova.

"Ne iznenađuje da je Gospodin, u nakani da otkupi ljudski rod, započeo djelo otkupljenja upravo od Marije. Tako da je ona, po kojoj je spasenje trebalo doći svima, prva primila plodove otkupljenja svoga Sina."

Iz toga kratkog teksta vidi se da i Beda zastupa ideju apostola Pavla o potrebi sveopćeg otkupljenja. Marija je prva među odabranima na koju je Krist primijenio plodove svoga otkupljenja. Ta odlika temelji se na činjenici djevičanskog majčinstva. Značajan je Bedin tumač prizora navještenja:

"Djevica je bila uistinu puna milosti, budući da joj je po božanskom daru bilo dano da Bogu prinese dar svoga djevičanstva... Njoj je bilo povjereno da svijetu donese Isusa Krista po kojega učinku i ona sama postade milost i istina... Budući da je Krist sam uzeo ljudsku narav, posvetio je majku puninom svoga božanstva."

Dar božanskog majčinstva Mariji zapravo je dar Božji. Njezino pak djevičanstvo nije se ostvarilo bez njezina sudjelovanja. Ta njezina odlika mogla se ostvariti zahvaljujući Josipu koji je Isusu osigurao Davidovo potomstvo, a samoj Mariji zaštitu da ne bude izvrgnuta pogibli.

EVA - MARIJA

Usporedba između Marije i prve žene, praroditeljice palog čovječanstva, uključuje se u Božji program spasenja i pokazuje njegovu mudrost i učinkovitost.

"Jedan anđeo poslan je od Boga k Djevici koja je trebala biti posvećena po božanskom rođenju, budući da je prva žena Eva prouzrokovala ljudsku propast.... I budući da je po jednoj ženi smrt ušla u svijet, trebalo je da po jednoj drugoj ženi u svijet dođe život. Prevarena od Zloga po zmiji, Eva je

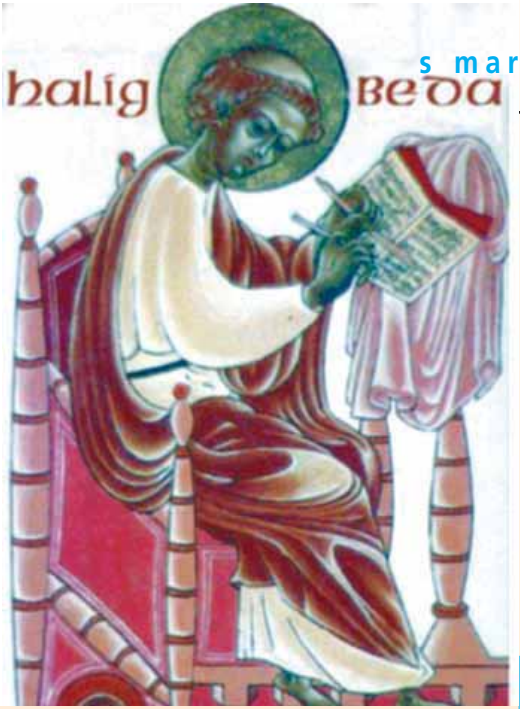

ponudila čovjeku okus smrti. Poučena od Boga po anđelu, Marija je donijela ljudskom rodu Spasitelja."

Usporedba Eva - Marija, koju su upotrebljavali sveti oci, postala je čest motiv kršćanskih pisaca. Ta činjenica veoma jasno učvršćuje biblijski temelj Marijina sudjelovanja u otajstvu spasenja. To sudjelovanje ostvareno je pomoću vježbanja onih kreposti koje stoje u izravnoj oporbi s Evinim grešnim postupcima. Riječ je o vjeri, poslušnosti i skromnosti. Te Marijine odlike dolaze posebno do izražaja u prizoru navještenja.

MARIJA I CRKVA

Kod Bede su Marija i Crkva veoma tijesno sjedinjene u jednom te istom otajstvu. Prva je prauzor druge, a druga na svoj način oponaša u svom životu otajstva Majke Gospodinove.

"Slijedeći primjer blažene Marije vazda Djevice koja je bila zaručena, a u isto vrijeme djevica, Crkva začinje kao djevica po djelovanju Duha Svetoga, poput Djevice nas rađa bez boli rađanja… Po svojim članovima po čitavu svijetu sjedinjena je sa svojim Zaručnikom te raste zaslugom nevidljive snage Duha Svetoga."

U prikazbi tih misli Beda Časni nadahnjuje se na poznatom tekstu sv. Ambrozija po kojemu su i Crkva i Marija djevice i majke. Marija rađa Krista i ostaje djevicom; Crkva na otajstven način rađa mističnoga Krista i ostaje djevicom. Duh Sveti združuje Marijino majčinstvo i majčinstvo Crkve. Kristovo rođenje u vremenu djelo je Duha Svetoga. Novo rođenje vjernika u Crkvi ostvaruje se po tom istom Duhu po Riječi i sakramentima.

U usporedbi između Crkve i Marije Beda Časni poziva se na riječi starca Šimuna koji je prorekao mač boli u životu svete Marije. Taj mač nije ništa drugo nego bol i tuga koju je trpjela kod Isusova križa.

"Marija, koja se nije dvoumila da će Isus, ukoliko je Bog, uskrsnuti od mrtvih, nije ga mogla gledati kako razapet umire, a da u svojoj duši ne osjeti gorku bol. Za njega, koji je rođen od njezina tijela, ona se osjećala beskrajno tjeskobna, budući da je bila potresena njegovom smrću."

Poput Marije i Crkva proživljava "mač boli" na svom tijelu zbog progona i patnji koje podnose kršćani diljem svijeta. Ta Bedina misao i danas je aktualna, ako se imaju na umu kršćani koji su progonjeni zbog svoje vjere u muslimanskom svijetu, i to ne samo u Egiptu i Pakistanu, nego i mnogo nama bliže.

dar-ko

Ipak se kreće

Životna energija, optimizam i ustrajnost trajne su osobine *Josipa Velebita*, hrvatskog pjesnika s početka 20. stoljeća. Prije točno 100 godina taj relativno nepoznat hrvatski pjesnik rođen je u Rijeci, a umro u travnju g. 2000. u Novom Marofu. Jedna od triju njegovih zbirka pjesama naslovljena je galileovskom slavnom uzrečicom „ipak se kreće“ koja parafrazira pjesnikov životni moto. Potkožen strpljenjem i nadom nikad se nije predavao ni uzmicao pred životnim poteškoćama. Taj golgotski korak osjeća se u jednom dijelu njegove poezije.

POD KRIŽEM

Svjedodžbu klasične gimnazije i diplomu Filozofskog fakulteta stekao je u Zagrebu u kojemu je živio i radio do svršetka II. svjetskog rata. Od g. 1965. boravi u Vrbovcu gdje je bio i ravnatelj gimnazije, a potom i umirovljen 1972. Prve svoje radove objavljuje tridesetih godina 20. st. u Barčevu časopisu „Mladost“, a prvu zbirku pjesama objavljuje u vlastitoj nakladi 1940. Tih godina intenzivnoga književnog rada surađuje u *Hrvatskoj reviji*, *Hrvatskom kolu*, *Hrvatskom dnevniku*, *Maruliću*, *Našim ognjištima*, *Večernjem listu*, *Hrvatskom dnevniku*, *Ostvarenjima*, *Vidicima*, *Glasu mladih* te u ostaloj hrvatskoj periodici. Prevodio je djela Rainera Marie Rilkea (*Pisma mladom pjesniku*, Zagreb, 1942.), Endre Adyja, Šandora Petöfija, Hrista Boteva, Ivana Vazova i dr. Često je prevodio djela hrvatskih književnika na esperanto. Svoj prevodilački talent i poznavanje esperanta potvrdio je prevođenjem *Smrti Smail-age Čengića*, slavnog Mažuranićeva epa iz 19. stoljeća. Od ostalih hrvatskih književnika na esperanto je prevodio i djela D. Tadijanovića (*Kanto al mio koro*), M. Krleže, I. G. Kovačića, D. Cesarića, T. Ujevića, F. Alfirevića i dr. Od stranih književnosti posebnu je pažnju posvećivao estonskoj, prevodeći na hrvatski djela ponajboljih tamošnjih književnika. Šezdesetih i sedamdesetih godina 20. st. dobio je niz međunarodnih priznanja i nagrada za svoje zauzimanje oko esperanta. Također je prevodio s njemačkog, mađarskog, bugarskog, ruskog, makedonskog i slovenskog jezika. Uglavnom u vlastitoj nakladi, objavio je tek nekoliko vlastitih pjesničkih cjelina, *Putnikova pjesma* (Zagreb, 1940.), *Lirski zapisi* (Osijek, 1953.), *Ipak se kreće* (Chicago/

Vrbovec, 1996.), *Kanto de Telegrafistoj* (Eldonejo Bero, 1996.).

Pjesnik J. Velebit istaknuo se i kao uspješan redatelj u lutkarskom kazalištu u Osijeku, bio je član zagrebačke Matice hrvatske, objavljivao je u matičinim izdanjima, revno se zalagao za promicanje hrvatske kulture, napose pismenosti.

MATER DOLOROSA

Velebitov pjesnički opus prošaran je motivima ljubavi, vjere, molitve, ali i patnje. Njegove pjesme odišu kršćanskim zanosom, vjerom u Boga, ljubavlju prema bl. Djevici Mariji i Isusu, propitivanjem smisla života, podsjećanjima na prolaznost materijalnog i opipljivog te ljubavlju prema domovini. Posebno su dojmljivi njegovi stihovi u kojima se osjeća žalost i bespomoćnost Majke pod križem svoga raspetog Sina:

Koplje mrtvih mučitelja,
Sine, više ne prijeti.
Otiđoše probiv drago
Srce, i sve suze moje
Ne će ga već oživjeti.
Čini mi se: ljubav Tvoja
Muči, kini, srca tašta
I zato Te razapeše. (Mater dolorosa)

Isti situacijski motiv pjesnik obrađuje u drugoj pjesmi:

Stoji Mati i ne vidi ništa
osim Križa tvrdoga od drva,
na koji joj Sina razapeše
ljudi grubi, kojima ta žrtva
nije bila ni zadnja ni prva.
(Pod križem)

Ovog puta Majčin očaj nakratko prekida lirskim odstupanjem u kojemu se Majci pogledom u prošlost olakšavaju patnje nad raspetim Sinom:

Odjednom, u duhu, vidje dijete
tiho, gdje se nježno k njoj privija,
zatim ču Ga, gdje na svetom mjestu
mudrima govori o ljubavi,
što najtvrđi zid mržnje probija.
(Pod križem)

Njezina bol poprima dimenzije nemjerljivih razmjera, ona se javlja kao oprečnost nečemu sasvim opipljivu, a u isti mah i zloguku, zvuku vojničkih zaglušujućih koraka:

I sva klonu, i na sreću ne ču
Vojnikove koračaje čvrste,
koji priđe te Mu probi grudi.
Utonula u sjećanja bolna,
milovaše, i ne znajuć, rukom
Sina modre i krvave prste.
(Josip Riječanin, Velebitov pseudonim)

Velebit se u pjesmama rado prisjećao svoje majke, spominjući je uvijek u vezi s bl. Djevicom Marijom želeći na njihov spomen utisnuti trajan pečat bezgranične ljubavi i vječite zahvalnosti:

I dok se molim Majci nad oltarom
na slici starog meštra Rafaela,
gdje sretna se smiješi Sinu malom,
ja i svojoj majci odajem štovanje,
što je dugo u noćima bdjela, u nizu
godina… (…)
I dok sam još u njenoj utrobi disao
Svim je bićem srcu Marijinu
šaptala najljepše i najiskrenije himne
I uzvišene molbe
Da milostiva bude njezinu sinu.
(Pjesma redovnika I.)

Svojim stihovima Velebit je često naglašavao spasiteljski i otkupiteljski smisao Kristove žrtve. Ne budimo ni mi tvrda srca, nego prigrlimo svoju vjeru kao zalog bolje budućnosti u svjetlu uskrsnih dana.

Darijo MARKOVIĆ

Majčino lice u kamenu

Nakon pohađanja slikarskih i kiparskih škola kod toskanskih učitelja, *Michelangelo Buonarroti* zaputio se u svijet umjetnosti. Bankar Jacopo Gallì namjerio ga je g. 1496. na veleposlanika francuskoga kralja Karla VIII. koji se nalazio u diplomatskoj misiji kod pape Aleksandra VI. Francuski kardinal Jean de Bilhères Lagraulas nije uspio u posredovanju između pape i kralja, ali je u Rimu, 26. kolovoza 1498., potpisao ugovor s Michelangelom za svoj nadgrobni spomenik u kapeli francuskih kraljeva - u kapeli sv. Petronile, u sklopu stare bazilike sv. Petra u Vatikanu.

Da bi dovršio kiparsko djelo, trebalo mu je malo više od godine dana. No, kardinal je u međuvremenu umro, a da nije vidio dovršen spomenik za svoj grob.

OKUPLJALIŠTE HODOČASNIKA

Pietà, skoro dovršena, izložena je u kapeli sv. Petronile za Svete godine 1500. Tada je ta kapela postala mjesto okupljanja hodočasnika, koji su pronosili glas o umjetničkoj ljepoti Michelangelova djela. I tako se, jednoga dana, kaže legenda, Michelangelo našao među lombardijskim hodočasnicima. Kako nisu znali ime auktora kipa, neki je vjernik uzviknuo da je to isklesao njihov kipar Cristoforo Solari zvani Gobbo di Milano. Na te se riječi Michelangelo tako rasrdio da je iste noći ušao u kapelu i uklesao svoje ime na pojasu preko Gospinih grudi: MICHAEL A(N)GELVS BONAROTVS FLORENT(INVS) FACIEBAT. Već drugi dan prošla ga je srdžba, pa je obećao, kako kaže životopisac Giorgio Vasari, da se više neće potpisivati na svoja djela.

U piramidalnoj kompoziciji, *Pietà* prikazuje Gospu kako sjedi na stijeni, koja simbolizira Kalvariju, i na koljenima pridržava mrtvo Isusovo tijelo. Likovi su isklesani iz jednoga mramornog bloka u naravnoj veličini na ovalnom postolju visoku 174, široku 195, a debelu 69 cm. Michelangelo je u vodoravni položaj postavio muško tijelo (Isusov lik) na ženska koljena (Gospina lika), a da nije preopteretio namjernike dok budu promatrali vodoravni (Isusa) i okomiti lik (Gospu). Oba ljudska lika (Isusov i Gospin) prikazao je umjetnički lijepa i

osjećajno skladna (pijetetski). U hladnu mramoru uspio je izraziti Majčinu bol za mrtvim Sinom (pietà).

Kiparsku formu i sakralni motiv uspješno je ujedinio kad je mrtvo Isusovo tijelo blago presavinuo tako da mu težina ne pritišće Gospina koljena. Iako pridržava Isusa, Gospa ga rukama ne prekriva, a Isusovo golo tijelo suprotstavio je izražajnim naborima Gospine haljine. Gospa je suzdržana u patnji i vjernički se predaje Božjoj volji. Njezina tuga izražena je u blago naklonjenoj glavi i u pokretu lijeve ruke. Kao da želi reći: Evo jaganjca Božjega.

MLADA MAJKA

Mnogi su kritičari prigovarali Michelangelu da je Gospu prikazao kao mladu majku, gotovo Isusovih godina. Opravdanje za to možemo pronaći u teološkom tumačenju. Gospa je i Majka, i Zaručnica i znak Crkve. Zato je prikazana kao u vrijeme Isusova rođenja. Kao nekada u špilji u Betlehemu, Gospa sada, ispod križa na Kalvariji, rađa Isusa za Crkvu. Prikazana je božanska ljepota Gospine vjere, a ne ljudska ljepota u mramoru. Zbog toga je njezin pogled milostan, na licu joj se zapaža nadnaravan osjećaj, te spokojno, bez očaja, prihvaća Isusa.

Ako tom tumačenju nadodamo osobnu obiteljsku tragediju, onda ćemo shvatiti zašto je kipar pomladio Gospu. Michelangelo je na Gospinu licu prikazao lice svoje majke. Njegova majka Francesca, naime, umrla je kad je njemu bilo šest godina. I dok je klesao taj kip, mogao se prisjetiti kako mu je otac oplakivao majku. Odnosno, mogao se staviti u položaj kako on, u očevim godinama, pridržava svoju majku (kao što je prikazao u jednom kipu). I zato je izjednačio Isusovu i Gospinu starosnu dob.

Vjerojatno je poznavao i stihove Daneta Alighierija iz *Božanstvene komedije*, koje sv. Bernard upućuje Gospi: *Vergine Madre, figlia del figlio Tuo - Djevice Majko, kćeri sina Svoga* (Raj, 33. pjevanje). Zato je Gospa i Majka i Kći; Majka Isusova i Kći Otkupiteljeva. Tako možemo zaključiti da Majka (Gospa) ne drži na Kalvariji samo odrasla Sina (Isusa) nego također netom rođena Otkupitelja.

NEOBIČNA SUDBINA

Međutim, i to umjetničko djelo doživjelo je neobičnu sudbinu. Nakon što je g. 1506. papa Julije II. blagoslovio temeljni kamen za novu baziliku sv. Petra, srušena je i kapela sv. Petronile. Michelangelova *Pietà* premještana je više puta na različita mjesta. U pripremi za proslavu Svete godine 1750., konačno je g. 1749. postavljena u kapelu sv. Križa, po kojoj je kasnije nazvana kapela *Pietà*, gdje se i danas nalazi.

Na žalost, za tih premještaja *Pietà* je oštećena, osobito kad je Gospi slomljena lijeva ruka. Najveći vandalizam doživjela je na blagdan Duhova, 21. svibnja 1972., kad je australijski državljanin mađarskog podrijetla Laszlo Toth 15 puta udario čekićem po Gospinu liku. Nakon višegodišnje restauracije, kapela i kip zaštićeni su neprobojnim staklom.

I danas, nakon više od 500 godina, Michelangelova *Pietà*, kroz skladno postavljene likove i preko glatko polirane površine, izgleda kao *marmor lunensis* koji kompoziciji daje čaroban svjetlosni sjaj.

Ante BRANKO PERIŠA

Uskrsnula je Ljubav, aleluja!

U početku bijaše Riječ,
i Riječ bijaše Ljubav,
i Ljubav zasvijetli u mraku,
obasja lica i podari život.
Je li Ljubav samo Riječ ili nešto više? Nestane li ljubav kad i riječ ili tek onda zapravo započne? Kad utihne riječ i nastane šutnja, kad uši dobiju oči, oči suze, a srce uši, tada klica šutnje pušta korijenje u dubinu duše i svojim žilicama gradi nove putove i nova uporišta. Ljubav nije samo riječ nego i šutnja, a šutnja je nešto više. Šutnja unosi nemir, dok neizgovorena riječ, poput ponornice, ključa u dubini srca. Šutnja donosi mir kada riječ isprazni srce, donosi spokoj duši i kad ljubav ostane bez teksta zaogrnuta blaženstvom.

ŠTO JE OPREKA LJUBAVI

Što je opreka ljubavi?
- Mržnja?
- Ne! Mržnja je poput žeravice, tinja tamo gdje je bilo i vatre ljubavi...
- Šutnja?
- Ne! Ona je naličje ljubavi.
- Nepovjerenje?
- Ne! Ono je odraz neprepoznate ljubavi.
- Nevjera?
- Ne! To je izigrana ljubav.
- Strah! Strah je tamo gdje nema ljubavi, nade, povjerenja. Kad ljubav izgubi svoje najbolje prijateljice, nastanu strah, tjeskoba, nemir, nepovjerenje, bijeg, samoća i lutanje. Oni, kao dobri prijatelji, jedan po jedan, hrabro kucaju na vrata okamenjena srca. Dok sjediš i šutiš iza zatvorenih vrata, ne odgovaraš, ne otvaraš usta i ne vjeruješ u njihovu pomoć.

Prijateljice ljubavi, te krhke brbljavice zanosna pogleda, zašto te uznemiruju kad nijedna nije sposobna odvaliti kamen s groba ljubavi?! U srce su se uvukli nemir, strah, tjeskoba i ubit će ljubav. Nju oplakuju najbolje prijateljice: nježnost, blagost, dobrohotnost, velikodušnost, strpljivost, čednost, čistoća, uslužnost, radost i pričaju o lijepim vremenima, kad je među njima živjela čežnja. Kad umre čežnja, razboli se ljubav. Dobije sve što je željela i više ne čezne. Sa čežnjom umire i ljubav. Prije negoli umre, čežnja otrgne najljepšu ružu iz svoga vrta i stavi je na grob u kojemu počiva ljubav. Kad sa zadnjom laticom iščezne mirisni trag čežnje, dolazi nada. Nada koja zna da sama ne može pobijediti strah i odvaliti kamen s groba, za ruku dovodi vjeru. U grobu ljubavi strah se tada pretvara u mrak i nestaje sa svjetlom koje ulazi u otvoren grob.

Dvoje djece glasno se smiju pred otvorenim grobom. Nema više kamena ni mraka, tjeskoba je podvila rep, nemir je iščeznuo, a strah nestao.

VJERA I NADA

Pred otvorenim grobom ljubav u svom krilu drži dvoje djece: vjeru i nadu. Od otvorene stijene odzvanja jeka dječjih glasova koje prati ljubav na svojim strunama. Otvoreno srce u uskrsnom jutru pjeva: “Aleluja!“

Kada te napusti ljubav,
Prepusti se čežnji.
Čežnja će šapnuti nadi,
Nada će taknuti vjeru,
Vjera će zamoliti ufanje
I ufanje će vratiti ljubav.

Koliko šutnji, lomova, nepomirenja i nezdravih odnosa?! Koliko straha je zatrpalo putove kojima je ljubav ponosno koračala u trenutku vjenčanja. A onda su došle mračne ulice, dogorjele su svijeće, zapalo se u slijepe ulice i svatko je otišao svojim putem u mrak i u nepoznato. Dok je sjećanja na ljubav, ima nade da ćemo se sresti na istom putu na početku slijepe ulice. Nek naša šutnja ne bude put u slijepu ulicu nego pokušaj da iz nje iziđemo!

Ako se u vaš brak uvukao strah ili je čežnja u njemu izgubila dah, Bog vas nije napustio. U trenutku vjenčanja pred njim ste i vjerničkom zajednicom obećali jedno drugomu vjernost u dobru i u zlu. Premda se ponekad čini da ima puno više razloga za rastavu, za nastavak zajedničkog života dovoljna je volja i vjernost obećanju. Božja Ljubav, koja daje život i ljubav te razgoni strah, nikad ne ostavlja one koji je istinski mole i traže. Postoje trenuci nemira, hod kroz pustinju, neizvjesnost, ali Ljubav sve pobjeđuje.

DOĐITE I UVJERITE SE

Postoje ljudi dobre volje, članovi Hrvatske zajednice bračnih susreta, koji, uz Božju pomoć, u Oazi na Kamenu „vodu“ pretvaraju u „vino“! Ako ne vjerujete, dođite na jedan bračni vikend, pa ćete se i sami u to uvjeriti. Kad obnovljena ljubav protjera krv kroz vaše žile, shvatit ćete da je to učinio Onaj koji vam je darovao i Ljubav. Svima koji su prošli bračni vikend, želim mnogo uspješnih dijaloga s dodatkom ljekovite šutnje, koja, i uz najbolji dijalog, pomaže i održava skladan život u braku. A vama, koji čitate ove retke, želim čvrstu vjeru, postojanu nadu i nepokolebljivo uvjerenje da nema te Ljubavi koju uskrsnuli Gospodin ne može oživjeti. Sretan Uskrs Vama i Vašoj ljubavi!

Danijela DE MICHELI VITTURI

Odakle i čemu po

U rimskom obredniku IV. korizmena nedjelja zvana *"veseli se"* nazivana je "Nedjeljom ružâ". Taj pučki naziv upućuje na drevni kršćanski običaj koji svoje početke ima u doba Karla Velikoga (742.-814.). U rimskoj baziliici sv. Križa Jeruzalemskoga, od 11. st. obavljao se te nedjelje blagoslov *zlatne ruže*. U svečanoj povorci papa bi došao u baziliku gdje bi slavio sv. misu i blagoslovio *zlatnu ružu*, koju bi na povratku u palaču darovao nekome iz svoje pratnje.

SIMBOLIKA *ZLATNE RUŽE*

Zlatna ruža bila je simbol duhovne moći i znanja, ali i uskrsnuća kao i besmrtnoga života. Njezino značenje objasnio je papa Aleksandar III. (1159.-1181.) kad se dvama svetopisamskim retcima: *"Ja sam cvijet šaronski"* (Pj 2, 1) i *"Jišajev izdanak, dignut kao stijeg narodima"* (Iz 11, 10) pozvao na Krista i s njime usporedio "zlatnu ružu". Njezino zlato označava Krista Kralja, crvene latice muku Isusovu, a miris navješćuje uzvišenost njegova uskrsnuća.

Obrednik u kojemu je bio opisan slijed papinskih liturgijskih obreda, propisivao je za IV. korizmenu nedjelju papi da propovijeda "o cvijetu, njegovoj boji i mirisu". Inocent III. propovijedao je, da nedjelja *veseli se* predstavlja ljubav nasuprot mržnji, radost nasuprot žalosti i sitost nasuprot gladi. One tri simbolično su označene u ružinu cvijetu: ljubav u boji, radost u mirisu i sitost u pogledu. *Zlatna ruža* satkana je od zlata, mirisa i balzama. Zlato simbolizira Isusovo božanstvo, miris njegovo ljudsko tijelo, a balzam može povezati njih oboje.

Honorije III. naglašava da ta trostrukost ružina cvijeta nije jedino simbol Krista, nego i Presvetog Trojstva. U njemu je Otac snaga (zlato), Sin mudrost (miris) i Duh Sveti ljubav (balzam). Međutim, to trojstvo Bog proteže i na svakog kršćanina: Otac mu daruje "moć", Sin "znanje" i Duh Sveti "htijenje".

DAR MARIJANSKIM SVETIŠTIMA

Zlatna ruža darivana je osobama koje su u životu Crkve obnašale odgovornije službe ili podupirale i potpomagale katoličku vjeru. Trebala je biti ne samo čast nego i podsjetnik na njihove vjerske dužnosti. S početkom novog vijeka sve više je darivana uvaženim ženama, od kojih je posljednja bila g. 1956. luksemburška nadvojvotkinja Charlote. Jedina obična građanka koja ju je dobila bila je Amerikanka Mary Gwendoline Caldwell, suutemeljiteljica i mecena *Američkoga katoličkog sveučilišta* u Washingtonu, a dodijelio joj ju je Leon XIII. (1878.-1903.).

U posljednje vrijeme *zlatne ruže* pape darivaju uglavnom važnijim crkvama i svetištima. Računa se da ih je u zadnjem tisućljeću darovano 180, od toga 7 u

posljednjem stoljeću. Među njima posebno mjesto zauzimaju Gospina svetišta. Pavao VI. darovao ju je Fatimi i Guadalupu, Ivan Pavao II. Jasnoj Gori i Loretu, a Benedikt XVI. Mariazellu, Altöttingu, Ta' Pinu i Fatimi... U Gopinim svetištima, naime, okuplja se brojan narod Božji, u njima se osvježuje u vjeri, jača u nadi i krijepi u kršćanskoj ljubavi. Tako ona štite narod Božji od duha ovoga svijeta i pružaju mu prigodu da se u njima obnovi u kršćanskoj vjeri.

RUŽA OTAJSTVENA

U naše dane blagoslov *zlatnih ruža* nije više vezan uz 4. korizmenu nedjelju, a već odavno ne obavlja se ni u crkvi sv. Križa Jeruzalemskog nego u jednoj od kapela u papinskoj palači. No, temeljna misao nedjelje *veseli se* kod blagoslova zlatnih ruža još uvijek je prisutna: na ovoj zemlji ići u radosti prema nebeskom Jeruzalemu, gdje nam je Isus otišao pripraviti mjesto. Jamstvo za to pape su ranije vidjeli u kršćanskim vladarima, koji su štitili Crkvu da njezini članovi nesmetano mogu živjeti svoju vjeru. Oni su im bili u mogućnosti osigurati taj put, pa bi im pape zato slali *zlatnu ružu* u znak zahvalnosti, ali i kao svojevrsnu opomenu da na tu svoju kršćansku obvezu ne zaborave.

U kršćanskoj duhovnosti i pobožnosti Marija je nazivana i zazivana kao "ruža otajstvena". Kao što ruža prednjači među cvijećem, tako i Marija blista posred naroda Božjega. Prema pobožnoj predaji, ružičnjak u raju zemaljskom simbolizira Evu, a ruža bez trnja bila bi simbol bl. Djevice Marije. Bijela ruža simbol je Djevice, kraljice neba, koja je pralik spasenja, nevinosti i pobožnosti. "Ruža otajstvena" znak je duhovnoga i tjelesnog zdravlja, što se očituje i u ljekovitoj osobini ružina cvijeta.

Budući da je bl. Djevica Marija majka Krista, koji je glava Otajstvenoga tijela Crkve u koju ulaze svi krštenici, pape danas u nju stavljaju posebno pouzdanje. Ona je "slika i početak Crkve kakva ima biti" (*Svjetlo narodâ,* 68), tj. svih nas krštenika. Vjerujemo da nas iz nebeske slave prati svojom majčinskom ljubavlju i brine se za nas koji smo još uvijek na putu prema nebeskoj Domovini. To se najbolje može vidjeti po njezinim svetištima, osobito za veće marijanske blagdane. Zbog toga joj pape i dodjeljuju *zlatnu ružu,* taj tradicijom bogat dar.

P. LUBINA

I križem se može svjedočiti

Slučajan susret - ako slučajan uopće može biti -, koji nas je zbližio i povezao u prijateljstvo s gospođom *Nadom Sarić* i njezinim sinom *Lukom*, za mene je bio dar novoga iskustva u radu s djecom s posebnim potrebama u školi. A zbilo se to prije kraja ljeta jedne godine dok su naša djeca bila još malena, troje osnovnoškolaca i dvoje u vrtiću. Nakon vrelih ljetnih dana bezbrižna odmora, kad se moglo trčkarati ulicama, plažom i igralištima u laganim i jeftinim plastičnim japankama, čak i bosonog, odmah s početkom školske godine trebalo je pribaviti pet pari novih cipela i jednako toliko novih tenisica. Nikada nismo uspijevali s obućom kao s odjećom od starijega na mlađega jer su obuću vrlo brzo trošili za razliku od odjeće. Birajući s djecom tenisice u maloj trgovini cipela, oteo mi se uzdah tražeći one koje bi mogle dulje izdržati. Rekoh, više za sebe, kako djeca brzo poderu svoje tenisice, prije isteka jedne sezone.
Strpljivo čekajući da dođe na red kod prodavačice, mlađa žena iza mojih leđa izusti: „Oh, gospođo, zahvaljujte dragom Bogu da Vam deru tenisice! Ja imam jednoga koji nikada neće stići poderati niti jedne cipele u invalidskim kolicima.“
Prihvaćajući razgovor s mamom Nadom Sarić, odmah mi se nametnulo niz pitanja: Otkud? Otkad? Kako? I zašto?

Uskrs

Brzo sam upalio
svijeću -
i izmolio pet Očenaša
na čast pet rana
Isusovih.
Odvojio sam ostatak vremena
toga dana
ovozemaljske
težnje.

I. STOJANOVIĆ

- Od samoga njegova rođenja započinje naš hod po mukama, po bolnicama, toplicama i slično. Luki je sada deset godina i potpuno je ovisan o pomoći sa strane. U školi ga prati osobni asistent koji mu pomaže u nastavi, a svaki njegov mali napredak za nas je velika radost i nada.

- Jeste li se umorili od svakodnevne skrbi i posla oko Luke? Odakle crpete snagu?

- Gospodin je meni dodijelio ovu misiju u životu i ujedno priznanje kao neki orden ili značku za hrabrost, strpljivost i požrtvovnost u obliku križa. I ja ga neću iznevjeriti. Teško je kada se sudariš s nerazumijevanjem i preprekama na svom putu. I kad je teško, zagledam se u Gospin lik. Isusova majka pod križem i moje strepnje i strahovi i slabosti i bol poprimaju smisao. Svjedočiti Ga mogu pred svijetom i putem svoga križa. Snaga je u molitvi. Iz nje je crpem. Gdje je Bog, ondje je i snaga i moć.

- Koja Vam je najdraža molitva?

- To je krunica, to su otajstva, razmatranja pojedinih tajna iz Isusova i Marijina života koji nije bio lagan ni udoban, ali je bio svakako spasonosan za sve nas, a pogotovo za one koji najviše trpe. Od Gospe, Nazaretske Djevice naučila sam ponizno prihvatiti Božju volju s punim povjerenjem da sve uvijek može izići na dobro, sve je sa svrhom i ništa nije bez razloga, a razloge znade Stvoritelj, Bog, naš dobri Otac, i kada ih mi ne možemo dokučiti.

- Idemo ususret uskrsnulom Kristu pa imamo razloga radovati se, ali znamo da nema Uskrsa bez korizme i križa. Kako Vi na to gledate?

- Da, zato kažem drag mi je i blagoslovljen moj križ jer me upravlja prema Bogu i prema ljudima. Moj križ otvorio mi je mnoga vrata u srcima dobrih ljudi. Doveo mi je niz divnih i plemenitih pomagača, stvorio brojna prijateljstva, omogućio mi hodočašća u brojna Gospina svetišta, u Međugorje, Fatimu, Poljsku… Luka je stekao u školi brojne dobre prijatelje i naklonost svojih učitelja. S toliko ljubavi i požrtvovnosti vidan je i napredak u skladu s njegovim mogućnostima. Sve je u Božjim rukama. Tu je nada i sigurnost.

- Noseći svoj životni križ, što biste mogli poručiti drugima?

- Ne bojte se križeva! Neka tvoj križ uvijek nekome donese blagoslov! Isus je svojom mukom i smrću na križu da bi nas otkupio od grijeha, posvetio sve naše križeve svakidašnje. U nas se u Istri kaže: „Nijedna hiža nij bez križa.“ Križeva se nađe uvijek i posvudasa. Iako se uvijek nada dobru, čovjeka dopadne ponekad i zlo, koje opet može poslužiti za neko dobro. Neki trpe nasilje u obitelji, a nas je u obitelji naša nevolja zbližila i učvrstila međusobnu vezu. Često zbog nezrelosti, radoznalosti, dokazivanja, samopotvrđivanja, eksperimentiranja i podilaženja nametnutim krivim vrijednostima u društvu, mladi ljudi upadnu u veliko zlo različitih ovisnosti. Odlutaju krivim stazama. I to je križ roditelja koji su rodili zdravu djecu. Pa i neki nonići i nonice čija odrasla i prezaposlena djeca nemaju vremena za svoje roditelje koji su bolesni, možda nepokretni, svakako tužni i osamljeni trpe svatko na svoj način, svatko sa svojim križem.

- Ako se križ prihvati...?

- Prihvatiš li svoj križ kao Blagoslov, kao milost, kao priznanje od Boga, možeš se s pravom i uistinu nadati i radovati Uskrsu koji dolazi.

Vinka TOKIĆ BUROLO

Pretjerano

Ja ne znam kad je došla ni tko ju je pozvao za naš stol. U jednom trenutku postala sam svjesna da s nama za stolom sjedi nepoznata osoba i da su sve oči naših muževa uprte u nju. Nabacivali su dvosmislice, bacali poglede, izazivali - a ona im odgovarala istom mjerom. Veselje i smijeh polako su prešli u neuljudnost. U zanosu gromoglasna smijeha počela trgovina. Iznosilo se tko što daje, što gospođa nudi. Urnebes našeg nestašluka prekinuo je glas sa susjednog stola:

- Moramo li mi baš to slušati!?

Nastala je neugodna tišina. Jedino čega se mogu sjetiti jest, da one gospođe za našim stolom više nije bilo. Bračni par koji mi je sjedio s desna, stao se prepirati. Žena je optužila muža da je pretjerao, on se bunio da to nije uradio on, nego netko drugi, upirući prstom u čovjeka do sebe. Toga onda optužila njegova žena:

- Znam ja kakav si ti, čim vidiš suknju izgubiš glavu!

- Ne bi on, da nije ovoga moga! - jedva je dočekala jedna od žena, pa se uhvati sa svojim mužem.

- Priredio večeru za našu godišnjicu braka, pozvao prijatelje, onda naručio ženturaču! -briznula slavljenica u plač, tako da nije ni dovršila rečenicu, a muž brzo upro prstom u moga Romea:

- On je za sve kriv! On ju je pozvao! Hajde, reci, tko ju je doveo za stol!?

- Nisi valjda? Ne mogu vjerovati da si ti to učinio!? - skočila ja.

Romeo proslijedio optužbu na čovjeka do sebe. Sada se taj bračni par uhvatio u koštac. Udarili žestoko. Nije bilo riječi samo o nepoznatoj gospođi i situaciji od malo prije. Uhvatili se krvnički za ono od prije, za ono zakopano s početka bračnog života. - Bodu sve dublje, iznose sve žešće optužbe. I tako nešto što je trebalo biti ugodan izlazak i lijep provod koji su nam priuštili dragi prijatelji za godišnjicu svoga braka - pretvorilo se u pakao. Doslovno u pakao, jer je s te večere svaki od nas parova izišao ljutit i uvrijeđen, pravo posvađen.

Kad sam sutradan ujutro sve ispripovjedila babi Anđi, a to sam morala jer se od nje ništa ne da sakriti, pažljivo me slušala. Razdiralo me kako moj gospodin kao čestit sredovječan čovjek nije ustao i prekinuo odmah, u početku neprilične razgovore i neuljuđeno ponašanje. Kako jedan kršćanin, praktičan vjernik može sebe uopće dovoditi u takve situacije? Babin komentar je bio:

- Tko s đavlom tikve sadi, o glavu mu se obijaju! Kako u državi, tako i u obitelji! Uhvatili se u koštac sa zlom, onda se čude što svoje najbolje sinove šalju u zatvore. Đavliji su to posli!

- Tko o kome, ti o đavlu! Uvijek ti je na pameti. Da sam znala (kako nisam znala) da ćeš ga spominjati, ne bih ti bila ni govorila! - dreknula sam, mada znam da nema toga što ja njoj ne bih ispripovjedila.

Ustao i Romeo, na smrt pogođen što ja njemu držim lekcije, kad sam ja tako pametna, moralna i uzorna kršćanka, zašto ja nisam reagirala na vrijeme, nego sam se smijuljila iz prikrajka, sve dok mi je odgovaralo, sve dok nije postalo degutantno i pretjerano.

- E, pretjerano!
To sam čekala da iziđe iz njegovih usta, da je bilo pretjerano! Uhvatila se ja toga pa udarila. U tom trenutku zazvonio telefon, javila se žena na koje smo proslavi bili, kaže da su se ona i muž čitavu noć tako žestoko svađali, da je on upravo spakirao torbe i otišao. Znajući ga kakav je, bila je sigurna da se više neće vratiti. Javljali su se i drugi, pričali o svađama i razlazima. A, što je najgore, jedna je rekla da je za to uopće nije brige.
- Rastavit ćeš se poslije toliko godina braka!? - prostenjala sam.
- Kakva braka, muke! Kako je stariji sve je čudniji, više ga ne mogu podnijeti. Nek ide! - odgovorila je.
- Svašta! - trnci su me prošli, a baba Anđa je poskočila:
- Đavolska posla! Hoće da vas sve rastavi! Idi, brzo, pomiri se!
- Što se to događa? - bauljala je Emanuela.
- Uzmi krunicu i predmoli! - snažan glas gospodara kuće ne dopušta protivljenje.
Baba Anđa uzima stvar u svoje ruke. Moli Gospu da nas zagovara, pa zahvaljuje na ovoj večeri koja nas je spustila na zemlju i ukazala nam, da zli ne miruje, da je zlo prisutno i da je dovoljno da mu se odškrinu vrata, kako smo mi one večeri uoči korizme i učinili. Počinjemo moliti Isusa koji je za nas gorku muku podnio i poziva nas da mu se vratimo, ne samo mi nego i oni koji odlučuju o sudbini naše Domovine. Obećajemo da ćemo svake večeri moliti, postiti i vršiti pokoru! Tako smo započeli svoju korizmu.
R. T.

Kao s križa

„Kao s križa širi ruke, kao s križa grli ljude, pogled digni prema nebu i oprosti svaku bol. Kao s križa reci 'ljubim' da se svemir sav potrese, kao onog Velikog petka ti oglasi mira zov… Kao s križa ljubi život, kao s križa voli ljude, tajnu neba ti ćeš otkrit i razumjet ovaj svijet. Kao s križa neka srce, oči, usne žare nadom, nek te dignu u visine, neka križ ti bude tron…“ Te riječi jednoga našeg franjevca izvrsno se uklapaju u vrijeme pripreme za proslavu najvećeg otajstva naše vjere - Kristove muke, smrti i uskrsnuća. Jedan od načina na koje se pripravljamo za svetkovanje Kristova vazmenog otajstva svakako je i pobožnost križnog puta, u kojoj razmatramo put Isusa iz Nazareta od Pilatove sudnice do Golgote, na kojoj je razapet umro. U središte ovoga korizmenog razmišljanja želim staviti posljednju Isusovu rečenicu s križa: *„Oče, u ruke tvoje predajem duh svoj!“* (Lk 23, 46).

NERAZUMLJIVO BEZ OCA

Život Isusa iz Nazareta nerazumljiv je bez njegova odnosa s Ocem. Na mnogo mjesta u evanđelju Isus govori o tome, a brojne odlomke o toj temi posebno donosi evanđelist Ivan. Isusu je to bio temeljni odnos u životu. On je živio iz odnosa s Ocem. Evanđelist Luka svjedoči nam da Isus kao dječak boravi u onome što je Oca njegova (Lk 2, 49). Evanđelja često izvješćuju o Isusovu povlačenju u osamu gdje se molio Ocu. Svoj život, svoje poslanje Isus definira kao vršenje volje Očeve (Iv 6, 38). O Ocu često govori, ljude upućuje u temeljnu istinu svoje objave: Bog je Otac koji neizmjerno ljubi svakog čovjeka, ljubi toliko da je za svijet dao Sina svoga jedinorođenoga (Iv 3, 16). Poziva ljude da svoj život oblikuju prema Ocu nebeskom: *„Budite, dakle, savršeni kao što je savršen Otac vaš nebeski!“* (Mt 5, 48).
I Isusove zadnje riječi upućene su Ocu. On svoj duh predaje u njegove ruke. Do kraja je izvršio volju njegovu - objavio ljudima kraljevstvo Božje, Božju ljubav i savršenstvo, predao svoj život za čovjekovu slobodu i život. Sada, na kraju svega, nakon izvršena poslanja, predaje se u ruke onoga koji ga je poslao na svijet, koji je sve predao u ruke njegove (Iv 3, 35). U trenutku umiranja Isus vraća i sebe i sve što mu je predao u ruke Očeve, u jedinu sigurnost koja ostaje, u jedino istinsko bogatstvo, u jedini pravi život.

ZAPOČELO JE S VJEROM

Naš kršćanski život započeo je vjerom u Boga Oca. To je, naime, prvo pitanje o vjeri koje se u sakramentu krštenja postavlja kršteniku ili njegovim roditeljima i kumovima: *Vjeruješ li u Boga, Oca svemogućega, Stvoritelja neba i zemlje?* Kršćanin vjeruje u Boga Oca. Vjeruje i u njegova Sina, koji je u vremenu postao čovjekom da nas ljude uvede u odnos s Ocem. Vjeruje i u njegova Duha u kojemu može klicati: *Abba! Oče!* Ispovijedati vjeru u Boga Oca svemogućega znači povjerovati Isusu iz Nazareta, te u snazi Duha Svetoga zajedno s njime, po njemu i u njemu živjeti odnos s Ocem, svagdje i vazda, od početka do kraja života, u lijepim i teškim trenucima, s križem i na križu.

Križ

Raskrižje na sve četiri strane grana se Križ

Danica BARTULOVIĆ

Svejedno je u kojem se životnom razdoblju nalazimo, jesmo li u djetinjstvu, mladenaštvu, zreloj ili staračkoj dobi, uvijek nam je Bog Otac i stalno nam je isti zadatak, odnosno poslanje: vršiti volju njegovu, ili, kako nam to Isus kaže, „biti savršeni kao Otac nebeski“. To nije lako, ali ni nemoguće. „Sve mogu u onome koji me jača“, kaže Apostol (Fil 4, 13). Sve možemo u Bogu, sve smo sposobni u zajedništvu sa svojim Ocem.

VRIJEME PREISPITIVANJA

Volio bih da u ove korizmene dane iskreno preispitamo svoj odnos prema Ocu, što bismo zapravo trebali činiti u sve dane života svoga. Ako sam kršćanin, ako sebe držim učenikom i nasljedovateljem Isusa Krista, onda moj odnos prema Ocu mora biti temeljni odnos moga života. Posebno je to važno za teške životne trenutke, kad pritišće breme križa, odnosno kad nas spopadnu trpljenja i nevolje. Po primjeru našega nebeskog Učitelja, pozvani smo u takvim trenucima predati se u ruke Očeve, jer smo upravo tada u opasnosti posumnjati u Božje očinstvo, njegovu ljubav i blizinu. U takvim stanjima očituje se kolika je snaga naše vjere: Jesmo li vjernici samo kad sve „štima“, kad je sve kako očekujemo i želimo? Jedino križ može pokazati kakva je naša vjera. Ako sam i s križem predan u ruke Očeve, uvjeren u njegovu ljubav i svemoć, skrb i brigu za mene i sav svijet, istinski sam vjernik i dijete Oca nebeskoga. Zato se, poput raspetog Isusa, znajmo predati i s križa u ruke našega nebeskog Oca. *„Sion reče: ‘Gospodin me ostavi, Gospod me zaboravi.’ Može li žena zaboravit svoje dojenče, ne imat sućuti za čedo utrobe svoje? Pa kad bi koja i zaboravila, tebe ja zaboraviti neću!“* (Iz 49, 14-15). Volio bih da te prorokove riječi stalno odjekuju u našoj nutrini i hrane našu vjeru i pouzdanje u Oca nebeskog.

Kristian STIPANOVIĆ

Marijanski papa

Ususret beatifikaciji Ivana Pavla II.

Neosporno je da je sl. Božji Ivan Pava II. bio marijanaski papa i da ga se tako s pravom može nazivati. Dosta je samo navesti njegovo biskupsko, a kasnije i papinsko geslo: TOTUS TUUS - SAV TVOJ! Pod tim geslom i osobitom Marijinom zaštitom proveo je sav svoj život i rad: kao mlad i zauzet katolik, kao nadbiskup i kardinal Krakowa, poljske kulturne i nacionalne prijestolnice, te konačno kao rimski biskup i vrhovni poglavar Katoličke Crkve. Dolikuje da list, koji pronosi slavu, čast i štovanje bl. Djevice Marije, progovori o njemu u prigodi njegova uzdizanja na čast oltara. Bilo bi lijepo čak i da prikaže njegov životni put u nastavcima pod vidom marijanskog pape. Ovdje želim donijeti samo neke natuknice kao poticaj.

SPAS NA TRGU SV. PETRA

Kad se dogodio atentat na Trgu sv. Petra u Vatikanu na blagdan Gospe Fatimske, 13. svibnja 1981., teško ranjen, Ivan Pavao II. hitno je prevezen u rimsku polikliniku *Gemelli.* U prvom obraćanju puku iz bolesničke postelje, preko razglasa, potvrdio je svoju posvetu Gospi, govoreći: *„Tebi, Marijo, ponavljam: POSVE TVOJ - JA SAM!“* Svoje čudesno izbavljenje iz krvavog atentata Ivan Pavao II. pripisao je bl. Djevici Mariji. U svojoj knjizi *Sjećanje i identitet* izričito kaže: *„Sve što se dogodilo jest djelo božanske milosti. Ali Agca je znao pucati i pucao je sigurno, da me ubije. Ali, dogodilo se: kao da je Netko vodio i skrenuo metak!“* Taj

Jako me veseli

Jako me vesli
taj pupoljak bijeli,
a kada procvate
ubrat ću ga za te.

Tebi ću ga dati
jer te srce voli,
a ti, Majko sveta,
za nas sve se moli.

Mirna MIŠOR

Netko jest Marija! U to je Ivan Pavao II. bio duboko uvjeren. Tako je Gospinim posredovanjem bio spašen njegov život od sigurne smrti. Bilo je to za njega kao da se po drugi put rodio. Stoga je slijedeće godine pohodio Fatimu i, u znak zahvalnosti Gospi, jedan od metaka izvađenih iz njegova ranjena tijela stavio je u njezinu krunu.

MARIJA - DRUGA MAJKA

Ivan Pvao II. Mariju je doživljavao kao svoju drugu majku. Kao dječak od 9 godina izgubio je svoju zemaljsku majku Emiliju. S 21 godinom ostao je i bez oca, bez brata liječnika i bez sestre. Jedan jedini od cijele obitelji ostao je na poprištu života! Ali, izabrao je drugu majku - Mariju! S njom je izdržao sve udarce života, prošao pravi kalvarijski put, i, evo, došao do zore uskrsnuća i vječne proslave na nebu!

Samo neke natuknice.

Karol Wojtyla naučio je štovati bl. Djevicu Mariju u svojoj obitelji. Poljski narod po ljubavi prema Gospi posebno je poznat. Nakon majčine smrti, otac, poljski časnik, vodio ga je sa sobom u marijanska svetišta, posebno u obližnje svetište Gospe Žalosne ili Kalvarijske, tzv. *Kalwaria Zebrzydowska* nedaleko od Wadowica, koje drže franjevci. U to je svetište kasnije često hodočastio, i kao biskup i kao nadbuskup-kardinal Krakowa, posebno s mladima. A kao papa pohodio ga je dva puta.

U prigodi svoga prvog pohoda rodnoj Poljskoj kao papa, 7. lipnja 1979. rekao je, među ostalim, u tom svetištu: „Bio sam ovdje puno puta, počevši od mojih dječačkih i mladenačkih dana. Dolazio sam kao mlad svećenik i kapelan. Posebno često hodočastio sam u ovo svetište kao krakovski nadbiskup i kardinal... Ipak sam najčešće ovdje bio *sâm* ... i šetao stazama Isusa Krista i njegove svete Majke, razmišljajući o svetim tajnama...“

Drugi put, boraveći u Kalwariji Zebrzydowskoj 19. kolovoza 2002., rekao je: „Dolazim danas u ovo svetište kao hodočasnik, onako kako sam dolazio kao dijete i poslije u mladenačkim godinama. Stojim pred likom Gospe Kalvarijske kao i onda kada sam dolazio kao biskup krakovski da bih NJOJ povjerio probleme Nadbiskupije i onih duša koje je Bog povjerio mojoj pastirskoj skrbi. Dolazim danas ovamo i kao papa te jednako kao onda kličem: Zdravo! Zdravo Kraljice, Majko milosrđa!“

SAV POSVEĆEN MARIJI

Posebno poglavlje tvori njegovo služenje Crkvi kao marijanski papa. Među ostalim, proglasio je tako Marijansku godinu 1987/88. i Godinu krunice 2002/2003., objavio je 25. ožujka 1987. okružnicu *Otkupiteljeva Majka* i 16. listopada 2002. apostolsko pismo *Krunica Djevice Marije,* predložio je vjerničkom puku za moljenje četvrti niz otajstava Gospine krunice...

Neizostavno je za svakoga njegova apostolskog putovanja diljem svijeta jedno od glavnih odredišta bivalo koje marijansko svetišto. U nas je tako pohodio Mariju Bistricu i Trsat. I konačno, u Marijinu mjesecu svibnju biti će uzdignut na čast oltara. Zaista se na njemu ostvarilo: per Mariam ad Jesum - po Mariji k Isusu! I vječnoj slavi!

Maksimilijan HERCEG

Mučni obiteljski trenuci

Hrvatska obitelj prolazi danas kroz poteškoće koje posljedično ugrožavaju i budućnost čitavoga naroda. Pripremajući se za Nacionalni susret obitelji, koji želi promicati bračne i obiteljske vrijednosti, snažiti zdravu samosvijest hrvatskih katoličkih obitelji, pokazujući im da nisu osamljene i prepuštene sebi, razmatrajući o obiteljskim vrijednostima kroz otajstva krunice, po preporuci hrvatskih biskupa, molimo za naše obitelji.

1. ISUSOVA SMRTNA BORBA

I otrgnu se od njih koliko bi se kamenom dobacilo, pade na koljena pa se molio: "Oče! Ako hoćeš, otkloni ovu čašu od mene. Ali ne moja volja, nego tvoja neka bude!" (Lk 22, 41-42)

Da ne ide uvijek onako kako bismo mi htjeli, dobro vidimo sami i u svojoj obitelji. Zbog toga proživljavamo ponekad teške, mučne trenutke. Osim toga, svaki se od nas toliko puta nađe u tjeskobi, koja nas zna i te kako pogoditi, pa i prerasti u pravu životnu borbu. Osobito kad treba donijeti pojedine odluke, posebno one od presudne životne važnosti, kad razbijamo glavu koje zvanje izabrati, gdje naći radno mjesto, s kime krenuti u zajednički život... Molimo da bismo u odlukama i mi Isusa nasljedovali, prepuštajući se volji Očevoj i čuvajući vlastitu prisebnost.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

2. BIČEVANJE U DVORU PILATOVU

Kad Pilat vidje da ništa ne koristi, nego da biva veći metež, uzme vodu i opra ruke pred svjetinom govoreći: "Nevin sam od krvi ove! Vi se pazite!" Sav narod nato odvrati: "Krv njegova na nas i na djecu našu!" Tada im pusti Barabu, a Isusa, izbičevana, preda da se razapne. (Mt 27, 24-26)

U obitelji se rađamo, u njoj rastemo i sazrijevamo, starimo i umiremo. Naša obitelj bit će onakva kakvi mi budemo, a imat će ono što u nju donesemo i što za nju privrijedimo. Jednako su važni zato svi njezini članovi. Svaki od njih ima svoju ulogu i svaka je jednako važna. O obiteljima tako ovisi kakva će biti i šira crkvena i društvena zajednica, čitav narod i domovina. Zato smo svi jednako odgovorni kakva će naša obitelj biti, što će imati i kako će živjeti. Molimo da svatko u obitelji savjesno obavlja svoju dužnost i bude svjestan svoga dijela odgovornosti.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

3. KRUNJENJE TRNOVOM KRUNOM

A vojnici spletoše vijenac od trnja i staviše mu ga na glavu; i zaogrnuše ga grimiznim plaštem. I prilazili su mu i govorili: "Zdravo, kralju židovski!" I pljuskali su ga. (Iv 19, 2-3)

Da bi opstala obitelj i normalno funkcionirala šira društvena zajednica, svakome od nas povjerena je određena zadaća. No, svi smo mi slabi, ograničeni i krhki ljudi, i brzo se umorimo. Mjesto da se međusobno hrabrimo i pomažemo, mi nerijetko jedni druge ismijavamo, izrugujemo, podbadamo kad vidimo da to nekome smeta... Mjesto da drugima

pomognemo izvaditi trn koji ih bode, mi ih krunimo trnovom krunom! Prepoznajemo li u njima uopće Isusa, njegovo lice? Molimo da znamo uvijek naći mjeru u međusobnim odnosima po svojim obiteljima kako bismo jedni drugima bili od pomoći i na blagoslov.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

4. ISUS NOSI KRIŽ NA KALVARIJU

Oni na to uzmu Isusa. A on, noseći svoj križ, uziđe na mjesto zvano Lubanja, hebrejski Golgota. Tu razapnu njega i još dvojicu s njim: jednoga s jedne, drugoga s druge strane, a Isusa u sredini.

(Iv 19, 17-18)

Pod križem podrazumijevamo obveze i poteškoće na koje nailazimo u svagdanjem životu. Križ je tako majci briga oko pripravljanja jela, čišćenja, pranja, glačanja... Ocu je to posao, trka oko priskrbljivanja nužnoga za svagdanji život... Djeci je to škola, gnjavaža s knjigama, učenjem i učiteljima... Iako je svaki križ težak, bez njega nema kršćanskoga života. Bog nas, naime, po križu spašava! Možemo ga prigrliti ili odbaciti. Molimo da, poput Isusa, možemo prihvatiti križeve svoje svakidašnjice i strpljivo ih nositi, kako bismo se po njima spasili.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

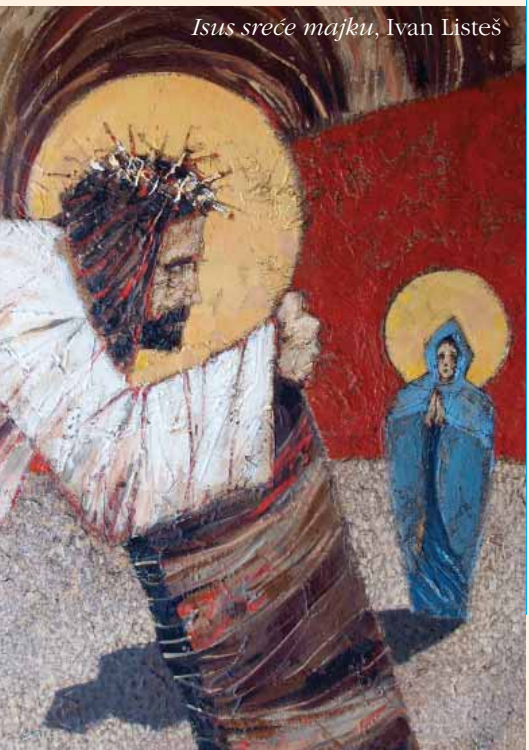

Isus sreće majku, Ivan Listeš

5. ISUS UMIRE NA KRIŽU

Bilo je već oko šestoga sata kad nastane tama po svoj zemlji do devetoga sata. Pomrča sunce, a hramski se zastor razdrije po sredini. Tada Isus viknu jakim glasom: "Oče, u ruke tvoje predajem duh svoj." To reče i - izdahnu.

(Lk 23, 44-46)

Domovina je naša na nebesima, a ovdje smo na zemlji samo hodočasnici. Dok putujemo prema nebeskoj domovini, živimo zajedno s drugima. A drugi nam je kraj nas redovito težak. Jesmo li svjesni da smo i mi drugima jednako tako teški? Da bismo mogli u miru i skladu s drugima živjeti, moramo umirati sami sebi. Vjera zahtijeva od nas odricanja, koja znaju biti vrlo teška. Zove na budnost u opasnostima i kušnjama na koje nailazimo. Umirati sebi znači tako toliko puta ne znati ono što znamo, ne vidjeti ono što vidimo, ne čuti ono što čujemo, odreći se onoga što bismo htjeli... Molimo kako bismo sve to mogli da bismo očuvali mir i red u obitelji.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

KAJO

Pod križem

Za zadnje Pashe Marija je pripremila odjeću svome Sinu: tuniku i plašt žarkocrvene boje, kao krv. Kao da je slutila što ga čeka. A za Posljednje večere u pokrajnjoj je dvorani bila s ostalim njemu privrženim učenicima i molila. Nakon treće čaše, završavala se Pasha, a onda je uslijedila svečanost Novoga zavjeta, ustanovljenje otajstva presv. Euharistije. Svečano je izrekao: "Ovo je tijelo moje; ovo je krv moja...!" (Lk 22, 19-20).

I učenici su blagovali Spasiteljevo tijelo i krv, osim sina propasti, koji je napustio dvoranu. I Marija je, sva sretna, uronila u tu tajnu, doživljavajući njegovu nazočnost na božanski način. Vjerojatno je ostatak noći provela u Maslinskom vrtu, dok se on znojio krvavim znojem nedaleko od nje.

Jutrom ju je Ivan potražio i žurno s njom krenuo prema Pilatovu dvoru. Tu se već skupilo mnoštvo. Pod utjecajem farizeja i pismoznanaca izvikivali su teške parole protiv onoga koji je činio samo dobro. Sva blijeda i skrhana naslonila se na Ivanovo rame. On ju je polako odstranio iz te sredine, da joj skrati daljnje muke, ali one nisu prestajale. Teško dišući, zaustavljala se na pojedinim mjestima. Ivan je znao kuda Isus ima proći s križem, jer je već ranije doznao kakvu mu smrt spremaju.

I nakon izvjesnog vremena prilaze konjanici, a za njima mnoštvo urličući. U sredini Isus s križem na ramenima. Posrće, pada. Majka iskorištava taj čas te mu žurno, a s bolom, prilazi. Pridiže ga, motri s ljubavlju i utjehom, kao da bi htjela preliti u njegove oči svu dubinu svoje ljubavi i okrijepiti ga za smrtnu borbu koja ga čeka. Svjesna je d a je to volja Očeva, da Sin njezin podnese njemu namijenjenu muku, da otkupi ljudski rod. I ona pridružuje bol svoju k njegovoj. Ona ga potiče da izdrži do kraja, da spasi propali svijet.

I na Golgoti se privija uz ljubljenog Učenika, dok sluša udare čavala u njegove svete noge i ruke, dok motri kako krv kaplje iz njegova svetoga tijela i grli križ, upravljajući k Ocu svoj bolni pogled; moleći za snagu Sinu i sebi, da izdrži do kraja. Sluša mu zadnje riječi s križa. Čuje da Ivanu ostavlja nju koju je toliko ljubio.

"Žedan sam!" (Iv 19, 28). Bolni poklik razdire njegovo srce, a ne može mu pružiti napitak... Riječi opraštanja upravlja svima... I na kraju uzvi se pobjedni poklik: "Dovršeno je!" (Iv 19, 30). "Oče, u ruke tvoje predajem duh svoj!" (Lk 23, 46).

I primila ga je na svoje krilo, na svoje srce, kao da mu njime želi razliti sav melem svoje ljubavi. Upravljala je k Ocu svoje poglede, svjesna da je s njime doprinijela spasenju svijeta.

Znajući za majčine patnje, ne ustručavajmo joj se uteći u svakoj prigodi, osobito u nevolji. Ona je velika supatnica, suradnica Isusova u našem otkupljenju te nam neće odbiti molbe, posebno za naše vječno spasenje, jer ne može dopustiti da žrtva njegova Sina bude uzaludna. A njezina bol nek i nama pomogne u našoj nevolji i boli, da izdržimo do kraja, prema volji Božjoj.

S. Marija od PRESVETOG SRCA

Molitva Uskrsnulom

Gospodine
Ti si sramotu križa
posvetio snagom otkupljenja
i oprao nas vodom iz probodenog boka

Daruj nam srce ispunjeno ljubavlju
po zrakama Milosrđa
ojačaj nam duh
u svemoći svoga Imena

Gospodine
Ti si raspršio sjene mraka
smrću na križu
i tamu beznađa obasjao pobjedom
Uskrsnog jutra

Nauči nas hoditi u svjetlu svoje
Ljubavi
da uronjeni u kupku
Tvoje Predragocjene Krvi
uskrsnemo na novi život

Gospodine
sav naš život se zapravo odvija
između euforične radosti Cvjetnice
i gorčine Velikog petka
i svima nam je prijeći
uzburkanu rijeku
do onostranosti
slave Uskrsnuća

Podaj nam milost trajne Prisutnosti
po žrtvi Križa
da iz Tvoje preobrazbe
crpemo smisao patnji
koja nas čini dionicima
Tvojega Kraljevstva.

Roza BRKUŠIĆ - Hrvoslava

Da sam znala...

Evo ti je s kišobranom u ruci.
- Otkud ti po ovakvu vremenu?
- Bila sam na muževu grobu.
- Zar je bila potreba na ovakvoj kiši?
- Znaš, ne bih bila sretna da mu ne odem nedjeljom na grob i odnesem cvijeće!
- Zanči, ti si više od 50 puta godišnje na njegovu grobu!
- Što mogu, kad je to jače od mene?!
- E, draga moja, kd bi ti svake nedjelje bila u našoj kapeli na sv. misi, slušala Božju riječ i sudjelovala u sv. pričesti ili barem koji trenutak boravila u tišini i sabranosti pred Gospinim oltarom, ne bi bila više tako depresivna niti bi plakala!
Idućeg jutra našla se s nama u našoj kapeli. Toga dana bila je prigoda za sv. ispovijed. Čim sam je opazila, približila sam joj se i rekla:
- Sad imaš prigodu pomiriti se s Bogom u ispovijedi. Prva si na redu!
Kako nije bila na ispovijedi od svog vjenčanja, dosta se ustručavala.
- Samo budi mirna! Pripravi se i pomoli, reci u ispovjedaonici sve čega se sjećaš i ništa se ne boj!
Bila je prva na redu. Molila sam da joj Gospodin dade snage. Nakon mise našla sam je u kutu na koljenima. Skrušeno je molila i ronila suze radosnice. Kad me opazila, kratko mi reče:
- Da sam znala kako se lako može naći duši svojoj mir, davno bih to učinila! Baš ti hvala!

Ana VRČEK

Krunica za medije
Svakoga trećeg ponedjeljka u 20,15 sati molitvena skupina katoličkih djelatnika u medijima moli krunicu za medije i medijske djelatnike u RH preko Radija Marije u Zagrebu. Predvodi L. Oreb.

Kod Gospe Brze pomoći
Kod Gospe Brze pomoći u Slavonskom Brodu održao je T. Ivančić 2. ožujka tribinu za gospodarstvenike. Hodočasnički dan 8. ožujka bio je u znaku priprava za Papin dolazak i pod geslom "O pomozi palom svijetu, koji želi ozdravljenje". Napose se molilo za oslobođenje obitelji i pojedinih članova od različitih ovisnosti. Glavnu misu predvodio je A. Markić. (BL)

Izložba rukotvorina žena
U Oštarijama Ogulinskim 21. veljače održana je izložba rukotvorina žena iz Oštarija i ogulinskog kraja. Govorila je M. Svirac, a župnik A. Luketić predstavio je plan održavanja izložbe uoči blagdana Velike Gospe. (IKA)

14 godina Radija Marije
U Zagrebu je 22. veljače Radio Marija proslavio 14. obljetnicu postojanja. Misno slavlje predvodio je A. Sente. (IKA)

Majka Božja Gorska
Župa Lobor dobila je mrežne stranice na adresi www.zupa-lobor.hr. koje otkrivaju povijest župe i sakralnih objekata kao i župne aktivnosti. Posebno je izdvojeno svetište Majke Božje Gorske, obogaćeno fotogalerijama. (IKA)

Ususret Danu obitelji
Dekanati zagrebačke nadbiskupije dobili su 1. ožujka sliku Majke Božje od Kamenitih vrata oko koje će se okupljati vjernici po župama do 28. svibnja. Tada počinje proslava blagdana Majke Božje od Kamenitih vrata, do 3. lipnja pred njezinom slikom u prvostolnici, koja će 4. lipnja biti prenesena na Trg bana J. Jelačića za bdjenje s mladima, a zatim vraćena na Kamenita vrata. (IKA)

Uz Godinu obitelji
Župa Srca Marijina u Splitu svakoga prvog vikenda organizira prigodni program. Petkom je klanjanje, krunica i misa, a subotom je nakon misnog slavlja prigodno predavanje. (GK)

U Godini Gospe Voćinske
U Požegi se 26. veljače razgovaralo o korizmi, pripravi na Papin dolazak i voćinskom Gospinu svetištu. Među ostalim, po župama će se održavati križni put petkom po tekstu za Godinu Gospe Voćinske. Korizmeni programi odvijat će se pred likom Gospe Voćinske, a geslo *Evo ti majke* pjevat će se kao hodočasnički poklik. Razgovaralo se i o gradnji voćinske crkve i posveti 5. srpnja. Posvetom bi se crkva predala župljanima, a 21. kolovoza hodočasnicima. U toj prigodi bit će postavljen u crkvu lik Gospe Voćinske. Predloženo je da 21. kolovoza u Požeškoj biskupiji bude blagdan Gospe Voćinske. Prikazano je i sve što je poduzeto na znanstveno-kulturnom području za izložbu o voćinskoj crkvi i svetištu te o organiziranju međunarodnog znanstvenog skupa u listopadu ove godine. (IKA)

Prvi koncert i nosač zvuka
Zbor mladih župe Rođenja Marijina u Malom Lošinju održao je 27. veljače svoj prvi samostalni koncert i predstavio prvi nosač zvuka naslovljen *Tebi pjesmom dajemo slavu*. (GK)

Orguljama Gospi Voćinskoj
U povodu Godine Gospe Voćinske u požeškoj katedrali orguljaš A. Kopunović Legetin održao je 27. veljače koncert biranih marijanskih djela. (IKA)

HRVATSKO NACIONALNO SVETIŠTE MAJKE BOŽJE BISTRIČKE

1. V. - 2. vazmena nedjelja - otvorenje Hodočašće župa zagrebačke Dubrave
Svibanjske pobožnosti u 18 h
2. V. - Hodočašće športaša
7. V. - Hodočašće „kruničara“
8. V. - Hodočašće vatrogasaca
14. V. - Hodočašće bjelovarskog dekanata
15. V. - Hodočašće zagreb. sjemeništaraca
21. V. - Hodočašće MV Kraljice obitelji
22. V. - Hodočašće HP Družbe Isusove
28. V. - Hodočašće kat. vrtića zgb nadb. Hodočašće Srijemske biskupije
2. VI. - Uzašašće Godspodinovo
4. VI. - Hod. bolesnika i medicinskog osoblja
11. i 12. VI. - Duhovsko
19. VI. - Presveto Trojstvo
23. VI. - Tijelovo
25. VI. - Karlovačko hodočašće Hod. umirovljenika Krapinsko-zag ž.
26. VI. - Hodoč. svetonedjeljskog dekanata
2. i 3.VII. - Varaždinsko zavjetno hodočašće
10. VII. - Hod. župa Remete, Gračani i Bešići
12. VII. - Procesija sa svijećama - 20,30 h
13. VII. - Majka Božja Bistrička
17. VII. - Margaretsko hodočašće
23. i 24. VII. - Aninsko hodočašće
30. VII. - 7. VIII. - Božje lice
14. VIII. - Procesija sa svijećama - 20,30h
15. VIII. - Velika Gospa - glavna misa u 11 h
20. i 21. VIII. - Bartolovsko hodočašće
3. i 4. IX. - Hod. velikogoričkog dekanata
8. IX. - Rođenje bl. Djevice Marije
10. - 12. IX. - Zavjetno hod. grada Zagreba Nadbiskupijsko hodočašće mladih
18. IX. - Hodočašće hrvatske seljačke stranke
24. i 25. IX. - Hodočašće bačkih Hrvata Hrvatske zajednice bračnih vikenda
2. X. - Vojno hodočašće
8. X. - Hodočašće baranjskog dekanata Hodočašće bosanskih biskupija
30. X. - Zahvalnica - Hod. Družbe braće HZ

Uvijek ste dobrodošli! Dobro je da svoj dolazak najavite radi dočeka i programa.

Stenjevečke mrežne stranice

Župa Uznesenja Marijina u Stenjevcu dobila je mrežnu stranicu: www.gospa-stenjevecka.hr. Uz informacije o župi i njezinu životu, donosi i sadržaje iz duhovnosti, a i župni pastoralni kalendar s programom. (IKA)

Spomen na početke agresije

U sklopu spomena na 20. obljetnicu početka srpske agresije, u crkvi Uznesenja Marijina u Pakracu biskup A. Škvorčević predvodio je 5. užujka misu za poginule branitelje i civile. (GK)

Maraton ”Od Gospe do Gospe”

Za Dan Grada Kaštela 7. ožujka održan je maraton ”Od Gospe do Gospe”. Devetorica ultramaratonaca istrčali su 47 km, od Gospe od Prizidnice na Čiovu do splitske crkve Gospe od Sedam žalosti na Kašjunima. (SB)

Susret fokolarina

Na susretu Pokreta fokolarina naslovljenu ”Putem jedinstva” okupilo se 13. ožujka u Splitu više stotina članova od Zadra do Dubrovnika svih uzrasta. Program je bio posvećen obitelji, a završio je euharistijskim slavljem koje je predvodio nadb. M. Barišić. (IKA)

Susret u Vepricu

Korizmena duhovna obnova svećenika splitsko-makarske nadbiskupije, obilježena razmišljanjem o obitelji, održana je 16. ožujka u Vepricu. Pokorničko bogoslužje predvodio je don J. Vrdoljak, a misu nadb. M. Barišić. Predavanje je održao fra Ž. Relota. (IKA)

Izložba molitvenika

Kod Gospe od Čudesa u Oštarijama otvorena je 19. ožujka izložba molitvenika ”Obiteljskom molitvom uz Riječ Božju ususret Papi”. Pripremio ju je župnik A. Luketić, otvorio T. Šporčić. (IKA)

S obzirom na kakvoću cilja, uporni koraci naprijed katkada vode - nazad.

Kleveta je projekcija vlastitog zla na tuđi život.

San je nesvjesno življenje, ali i okrepa za - svjestan život.

Bježi iz sredine u kojoj na poklik "ubij" svi ubijaju, a da nitko ne pita - zašto.

Ništa tako brzo ne "preobrazi" čovjeka kao - vladarev tron.

Mediokriteti su opasni: malko su se otisnuli od dna, a dalje ne mogu, i eto - ljubomore i bijesa.

Zataji li u odgoju obitelj, izostao je temelj da bi bilo tko mogao - oblikovati čovjeka.

Borbe vodimo s drugima, zato što ih ne vodimo - sa sobom.

Zlu čovjeku ne odgovaraj na ono što ti je rekao, nego na ono što je mislio dok je govorio.

Lopov koji još nije uhićen, najglasniji je u osudi - uhićenih lopova.

Poljoprivredna kultura vino, kod neumjerenih ugrožava - opću kulturu.

Uskrsnuće Nazarećanina za njegovo Otajstveno tijelo snaga je koja - nema alternative.

Svršetak koji bi označavao i kraj za odgovorno biće koje se zove čovjek - ne postoji.

Ništa tako ne izobliči čovjekovo lice kao pokušaj smijeha u času kada - oči suze.

Jedino kad preobrazba dolazi iznutra, ima jasan odraz na čovjekovu licu.

Stanko RADIĆ

šale

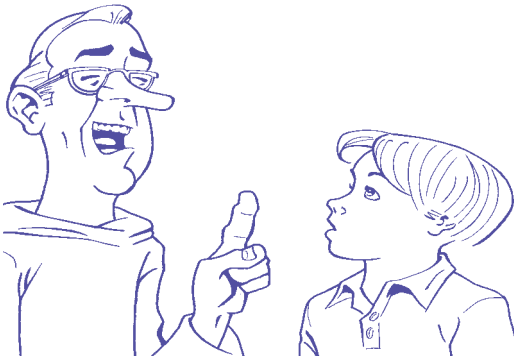

- Molite li vi u kući prije jela?
- Ne, naša mama dobro kuha!

TRGOVINA

Tuži se prodavač susjedu:
- Svaki dan imam manjak na kasi!
- Pa kako možeš uopće živjeti?
- Tako da subotom i nedjeljom zatvorim!

LAJANJE

Djeca imitirala životinje. Začuje se lavež.
- Tko to radi? - upita teta.
- Nisam ja, to laju ženske! - opravda se vješto Mario.

NABAVKA

Teta u vrtiću pita malog Ivicu:
- Imaš li ti brata ili sestru?
- Nemam, ali ću ih morati nabaviti!

PRANJE SUĐA

Muž oštetio pilom ruku. Završio na lakšoj operaciji. Kad mu je supruga vidjela ruku u zavoju, kroz suze će liječniku:
- Ajme, gospodine doktore, hoće li odsad moći prati suđe?!

Fra Vice Blekić - KRIŽNI PUT - Molitve za obitelj i narod na Ksaveru - Pobožna vježba izgrađivanja kršćanskih kreposti u kojoj pisac ukazuje na koji je način obitelj prva škola društevnih kreposti bez kojih društvo ne može opstati, a iskonsko i odgovorno zajedništvo koje se njeguje u obitelji temelj i škola društvenoga zajedništav i solidarnosti. Napisano u prigodi dolaska Benedikta XVI., a uvodne i završne molitve omogućuju njegovu uporabu i za druge zgode. - **Narudžbe:** Glas Koncila, Kaptol 9, 10000 Zagreb, tel/faks: (01) 4874-319.

R. Tomelić - MOJA DJECA I JA - Crtice iz života jedne majke - Živo i zanimljivo, zgode iz života obitelji u kojima je približena dječja bezazlenost i iskričava mudrost. - 40 kn. - **Narudžbe:** "Marija", Trg G. Bulata 3, 21000 Split, tel. (021) 348-184.

VENDELIN - Informativni bilten Vicepostulature - Godina XIX., br. 19, ožujak 2011. - Ovaj broj posvećen je posebno temi č. sl. Božjega V. Vošnjaka kao svećenika i slavitelja euharistije. - **Narudžbe:** Vicepostulatura č. sl. B. V. Vošnjaka, Kaptol 9, 10000 Zagreb.

DEVETNICA GOSPI OD KARAVAJA - Red sv. mise, Lekcije s poviješću ukazanja i pobožnosti Gospi od Karavaja u Tisnomu, Devetnica s ostalim molitvama Gospi od Karavaja, Trodnevnica, Križni put, Večernja blagdana s marijanskim pjesmama, sve to popraćeno ilustracijama u boji. - **Narudžbe:** Župni ured, Rudina dr. F. Tuđmana 2, 22240 Tisno.

Fra Petar Knežević - GOSPIN PLAČ ili MUKA GOSPODINA NAŠEGA ISUKRSTA I PLAČ MATERE NJEGOVE - Jedna od najčitanijih knjižica, prvi put objavljena g. 1753., objelodanjena u više od 60 izdanja, a u njoj je hrvatski katolički puk nalazio duhovnu hranu i motive da bi junački izdržao u svojim iskušenjima - 10 kn. - **Narudžbe:** "Marija", Trg G. Bulata 3, 21000 Split, tel/faks (021) 348-184.

PUT U ŽIVOT - Molitvenik i obrednik - Prikladan za vjernike svih uzrasta, 480 str. - 50 kn.
MALI PUT U ŽIVOT - Obrasci vjere, molitve... - prikladno za mlađe i starije - 6 kn.
P. Lubina - MARIJANSKA HRVATSKA - Gospina svetišta među Hrvatima - Monografija s fotografijama u boji. 608 str. - 450 kn.
M. Babić - U MARIJINOJ ŠKOLI - S Marijom kroz liturgiju - Misli za homilije - 40 kn.
R. Šutrin - VJERNI DJEVICI SLAVNOJ - Velikani duha i uma - 30 kn.
M. Crvenka - SVETOPISAMSKE ŽENE - Jedna po jedna žena opisana - 50 kn.
J. Šetka - HRVATSKA KRŠĆANSKA TERMINOLOGIJA - Kršćanski termini - 150 kn.
P. Lubina - MOJA KRUNICA - Kako moliti krunicu - Kratka povijest i uzorci - 25 kn.
P. Lubina - KRUNICA NAŠIH DANA - Suvremena razmatranja uz molitvu krunice - 40 kn.
P. Lubina - KRUNICA - ŽIVOTNA SUPUTNICA - Uzorci molitve Gospine krunice - 40 kn.
P. Lubina - BOGORODICI DJEVICI - Izabrane marijanske molitve I. tisućljeća - 40 kn.
P. Lubina - MAJCI MILOSRĐA - Izabrane mar. molitve između dvaju raskola - 40 kn.
P. Lubina - POMOĆNICI KRŠĆANA - Izabrane marijanske molitve novijeg doba - 40 kn.
P. Lubina - UZORU NAŠE NADE - Izabrane marijanske molitve našeg doba - 40 kn.
P. Lubina- BLAŽENOM ĆE ME ZVATI - Najpoznatije marijanske molitve - 30 kn.
P. Lubina - STOPAMA NAZARETSKE DJEVICE - Opis svetih mjesta s fotografijama - 50 kn.
M. Kirigin - S MARIJOM KROZ GODINU - Uz marijanske blagdane i krunicu - 30 kn.
A. Bello - MARIJA, ŽENA NAŠIH DANA - 31. razmatranje o Gospi - 30 kn.
V. Glibotić - JEKA JEDNOGA VREMENA - Izbor uvodnih članaka iz "Marije" - 40 kn.
Fra Petar Knežević - GOSPIN PLAČ - 10 kn.
R. Tomelić - MOJA DJECA I JA - Crtice iz života jedne majke i supruge - 40 kn.
J. J. Šimunović - KAKO ŽIVJETI KRŠĆANSKI? - Razmišljanja o kršćanskom životu - 40 kn.
R. Sprung - ZATVOR BEZ ZIDOVA - Što se sve krije iza Jehovinih svjedoka - 20 kn.
M. Jurišić - CVIJEĆE ZA MARIJU - Razmatranja za mjesec svibanj - 30 kn.
M. Jurišić - S MAJKOM MILOSRDNOM - Svibanjska čitanja - Živo, kratko - 25 kn.
Narudžbe: "Marija", Trg G. Bulata 3, 21000 Split, tel. (021) 348-184.

Nada Goić, Zadar: Nebeskoj Majci zahvaljujem na svim isprošenim darovima te joj povjeravam sebe i sve svoje, uz dar; - **T. M.:** Draga Gospo, zahvaljujem ti na pomoći i brizi za mene i moju obitelj. Pod tvoje okrilje stavljam sebe, kćerku Marinu i njezin studij, sestru Ljiljanu i oca Stjepana, da nas čuvaš od svakoga zla, da nam Bog podari zdravlje, sreću i uspjeh, uz dar; - **Jolanda Turković, Tinjan:** Hvala nebeskoj Majci na svim milostima! Nek i dalje bdije nada mnom i mojima, uz dar; - **Sanja Župan Kovačić, Zagreb:** Majci Božjoj zahvaljujem na svim milostima i pod njezino okrilje stavljam svoju obitelj, uz dar; - **Katica Vukelić, Zagreb:** Hvala ti, Majko Božja, na isprošenim darovima! Čuvaj i brani mene i sve moje, uz dar, - **Karlo Jurić, Železniki:** Hvala Majci Božjoj na svim milostima. Nek i dalje čuva mene i moju obitelj, uz dar; - **Ljubica Požarić, Gornji Stupnik:** Nebeskoj Majci zahvaljujem na svim milostima i preporučujem sebe i sve svoje, uz dar; - **Pjero Mladineo, Komiža:** Majko Marijo, hvala ti na svemu! Vodi i čuvaj i dalje mene i sve moje, uz dar; - **Mijo Jukić, Zagreb:** Gospi zahvaljujem na brojnim darovima i preporučujem njezinoj zaštiti sebe i sve svoje, uz dar; - **Grozdana Uhoda, Zadar:** Gospe moja, na svemu ti hvala! Čuvaj i brani mene i sve moje, uz dar; - **Anđa Franjić, Zagreb:** Zahvaljujem Mariji Pomoćnici na udijeljenim milostima te joj se i dalje preporučujem, uz dar; - **Nedjeljka Radošević, Zadar:** Hvala ti, Gospe, na svim darovima meni i mojima! Čuvaj nas i vodi i unaprijed, uz dar; - **Mateo Martinčić, Cres:** Majko Božja, hvala ti na svim milostima! Budi i dalje uz mene i sve moje, uz dar; - **Jasmina Raić, Dubrovnik:** Zahvaljujem Gospi na svim milostima te joj preporučujem da čuva i dalje moje kćeri i unuke, uz dar; - **Kristina Novak, Našice:** Majci Božjoj zahvaljujem na svim milostima i pod njezino okrilje stavljam sebe i sve svoje mile i drage, uz dar; - **Dragica Jurinić, Zdihovo:** Nebeskoj Majci zahvaljujem na svim udijeljenim darovima i njoj preporučujem svoju obitelj, uz dar; - **Štefica Gluhak, Sesvete:** Majko Božja, na svemu ti hvala! Pod tvoje okrilje stavljam sve svoje, uz dar; - **Jasna Čizmić, Dugi Rat:** Majko Marijo, na svemu ti hvala! Čuvaj i brani i dalje mene i sve moje, uz dar; - **Ljilja Vrančić, Vrlika:** Zahvaljujem Gospi na svim milostima i pod njeznu zaštitu stavljam sebe i svoju obitelj, uz dar; - **Mila Žužul, Split:** Gospi zahvaljujem na isprošenim milostima i njoj preporučujem sve svoje najdraže, uz dar; - **Ivona Raos, Makarska:** Gospi zahvaljujem na brojnim milostima i preporučujem sebe i svoje najmilije, uz dar; - **Nikola Knežević, Gr. Pavlovec:** Hvala Gospi na svim milostima. Pod njezino okrilje stavljam sebe i svoju obitelj, uz dar; - **I. V.:** Zahvaljujem sv. Antunu Padovanskom na pomoći i pod njegovu zaštitu stavljam sebe i svoju obitelj, uz dar; - **Marija V.:** Zahvaljujem sv. Antunu što je čuvao naše obitelji i unaprijed mu se stavljam pod okrilje, uz dar.

MAJKO, I UNAPRIJED IH PRATI!

28. veljače 2011. vratio se u kuću Očevu
i zagrljaj naš dragi
MIJO SUŠIĆ
Dok Bogu zahvaljujemo što smo te imali i što smo s tobom dijelili radosti i tjeskobe svagdanjeg života, preporučujemo te dobroti Višnjeg Suca, da ti bude dobrostiv!
Supruga Danica, djeca fra Josip, Alen i Dijana sa svojima te ostala rodbina
(Dar za "Mariju")

---

26. ožujka navršile su se dvije godine otkako se Gospodinu zauvijek preselio naš dragi
MILAN GUDELJ Jokulović
Neka ti Gospodin bude nagrada za dobrotu i ljubav koje si prema nama iskazivao.
Tvoji supruga s djecom, braća i sestra s obiteljima
(Dar za "Mariju")

---

4. travnja prošle su tri godina otkako se Gospodinu zauvijek preselio naš dragi
MARKO REPUŠIĆ p. Ante
Gospodine, budi mu milosrdan i dobrostiv te ga sa svetima uskrisi na život vječni!
Kćerke, brat i djeca pokojne braće i sestara
(Dar za "Mariju")

---

10. travnja navršavaju se tri godine otkako se, u 92. godini života, vratila u "kuću Očevu" naša draga
SVETINKA PERKOV Ilinka
Dok ti zahvaljujemo, Gospodine, za svu dobrotu i ljubav koju nam je iskazivala te plodan život i rad tvoje službenice, molimo te da joj otpustiš prijestupe i udijeliš joj život vječni!
Sinovi, kćeri i unučad s obiteljima
(Dar za "Mariju")

---

13. travnja 18 je godina otkako je svoj križni put na ovoj zemlji završio moj životni suputnik
TOMISLAV DOROTIĆ
Vrijeme brzo juri, ali moju bol liječi ljubav prema tebi i vjera u ponovni susret pred licem Gospodnjim. Toliko je toga ostalo što nas veže, da sam svakog dana u mislima i molitvi zajedno s tobom. Neka ti Gospodin udijeli svoj sveti mir!
Supruga Rosanda
(Dar za "Mariju")

U spomen na moje pokojne roditelje
JOSIPA i **ANU BENKOVIĆ**
šaljem dar za list "Marija".
Gospodine, budi im milostiv!
Kćerka Štefica

Mjesto cvijeća na grobove svojih najmilijih, šaljem dar za "Mariju"
Ljubica Kustura, Osijek

Darovali su i tako omogućili siromašnijima primati "Mariju", po: - 10 kn: **Marin Topić,** Kučiće; **Anica Krolo,** Split; **Zdenka Kopjarević,** Velika; **Nevenka Grgić,** Varaždin Breg; - 20 kn: **Franjo Međimorec,** Đurđevac; - 30 kn: **Ljiljana Lončar ž. Antina,** Podbablje; **Katica Kuljfa,** Nova Rača; **Nedjeljka Galić,** Orubica; **Ana Barišić,** Ivankovo; **Jasminka Kovačić,** Mačkovec; **Ruža Dijanić,** Kloštar Ivanić; **Dragica Jambrović,** Jastrebarsko; **Neda Brečić,** Metković; **Franca Jemrić,** Cerna; **Jasna Čizmić,** Dugi Rat; **Vesela Stojić,** Ljubač; **Dubravka Pavišić Strache,** Zagreb; **Branka Borković,** Jastrebarsko; **Štefica Bedeković,** Kloštar Ivanić; **Marija Brajković,** Pazin; **Ruža Trabak,** Split; **Stjepan Penić,** Seget Vranjica; **Marija Vukušić,** Prpuša; **Vera Grahovec,** Čakovec; **Mara Brčić,** Kaštel Sućurac; **Pavao Jerešić,** Trnovec Bartolovečki; **Iva Jonjić ud. Šimuna,** Grubine; **Stjepan Cikač,** Koprivnica; **Marija Bekavac,** Kaštel Kambelovac; **Kata Kovačević,** Antin; **Marko Vrkić p. Mate,** Nova Sela; **Darinka Hedl,** Zagreb; **Marko Turić,** Župa Biokovska; **Anka Majić,** Vojnić; **Snježana Vuksan,** Biograd; **Barica Rodić,** Jastrebarsko; **Darko Nikolić,** Krvavac; **Anka Keč,** Zagreb; **Luca Marković,** Otok; **Mila Šuto ud. Miroslava,** Zmijavci; **Branka Pajcur Mlinac,** Virovitica; **Vladimir Palinkaš,** Ilok; **Tonka Letica,** Makarska; **Katija Petković,** Postira; **Alemka Jakovljević,** Šibenik; **Sanja Volarević,** Metković; **Grgica Belačić,** Farkaševac; **Dragica Banov,** Vrgada; **Anka Trogrlić ž. Marinova,** Žeževica; **Marija Vlašić,** Vela Luka; **Danica Cimerman,** Sveti Martin na Muri; **Marija Marin,** Zadar; **Danica Špralja,** Zadar; **Anica i Nikola Ercegovac,** Osijek; **Mijo i Ana Meštrović,** Velika Gorica; **Vlč. Alojzije Ragužin,** Punat; **Ivan Mrakovčić,** Rijeka; **Anica Abramić,** Nard; **Janja Katušić,** Nard; **Ana Dragojević,** Dubrovnik; **Pavao Ivek,** Petrijanec; **Mato Radoš,** Stari Mikanovci; **Janja Brletić,** Stari Mikanovci; **Iva Ćuklin,** Vojnić; **Rada Jonjić,** Grubine; **Vinka Čorić,** Vodice; **Rajka Punoš,** Vrgada; **Jure Nikšić,** Široka Kula.

MARIJA SVIMA OBILATO PLATILA!

Ana Vrček s čitateljicama iz Zagreba: Dobra Majko, tebi preporučujemo sebe i sve svoje, da nad nama bdiješ, uz dar; - **Anđela Puljanić, Brezovica:** Majko Božja, tebi preporučujem sebe i sve svoje, da nas čuvaš i braniš, uz dar; - **Dubravka Aleksić, Vodice:** Preporučujem Gospi potrebe i zdravlje svoje obitelji, uz dar; - **Anita Korona, Zadar:** Gospe moja, tebi preporučujem sebe i sve svoje, uz dar; - **Milena Rončević Mirova, Staševica:** Pod tvoju obranu, Gospe, stavljam sebe i sve svoje najmilije, uz dar; - **Marija Plenković, Vrbanj:** Pod tvoje okrilje, Majko, stavljam svoju obitelj, uz dar; - **Marija Štimec, Nedelišće:** Majko Božja, ti znadeš najbolje sve naše nevolje, pa nas pogledaj, uz dar; - **Paulina Planinčić, Kutina:** Nebeskoj Majci pod okrilje stavljam sebe i sve svoje, uz dar, - **Dragica Šunjić ž. Jurina, Staševica:** Nebeska Majko, tebi izručujem svoju obitelj, uz dar; - **Katica Botić, Virovitica:** Dobroj Majci povjeravam sebe i sve svoje potrebe, uz dar; - **Veronika Rakuljić, Krilo Jesenice:** Gospe moja, tebi preporučujem sebe i sve svoje drage, uz dar; - **Zlatko Lanta, Varaždin:** Nebeskoj Majci pod okrilje stavljam sebe i sve svoje najmilije, uz dar; - **Olivera Šunjić, Staševica:** Majko Marijo, čuvaj mene i sve moje drage, uz dar; - **Davor Adžić, Tordinci:** Majci Mariji preporučujem sebe i sve svoje najmilije, uz dar; - **Franciska Šajnović, Hlapčina:** Nebeska Majko, tebi izručujem sebe i sve svoje drage, uz dar; - **Martin Jurić, Stara Rača:** Majko Božja, pod tvoje okrilje stavljam sebe i svoje najmilije, uz dar; - **Sanda Šunjić Antina, Staševica:** Tebi preporučujem, Gospe, sebe i sve svoje drage, uz dar; - **Dario Roko Hajtok, Zagreb:** Preporučujem nebeskoj Majci sebe i sve svoje najmilije, uz dar; - **Ica i Ivo Marović, Kaštel Lukšić:** Gospi pod okrilje stavljamo sebe i svoju obitelj, osobito djecu i unučad, uz dar; - **Ljubica Škugor, Dubrava Šibenska:** Gospe moja, u ruke tvoje stavljam sebe i sve svoje, da nas čuvaš, uz dar; - **Ljiljana Britvić, Split:** Gospi preporučujem sebe i svoje najmilije, osobito djecu, uz dar; - **Vesna Dropulić Buđina, Staševica:** Nebeska Majka, pod tvoje okrilje stavljam sebe i svoju djecu, uz dar; - **Marija Pažanin, Montreal:** Preporučujem nebeskoj Majci sebe i sve svoje najmilije, uz mali dar; - **Marija V.:** Preporučujem svoje roditelje Jelu i Stijepa Gospi i sv. Maloj Tereziji, da ih čuva kao i dosad, uz dar.

MAJKO, POSLUŠAJ NAŠE VAPAJE!

M A R I J A - vjerski list za Marijine štovatelje
Osnivač i izdavač: Provincijalat Franjevačke provincije presv. Otkupitelja, Split;
Urednik: fra Petar Lubina - Adresa Izdavača, Uredništva i Uprave: Trg Gaje Bulata 3, 21000 Split;
tel/faks (021) 348-184 ili tel.: 340-190; e-mail: petar.lubina@st.t-com.hr.
List izlazi svakog mjeseca, osim u kolovozu i rujnu. - Cijena: pojedinačni broj 7 kn; godišnja pretplata 70 kn; za inozemstvo 15 eura ili 18 USD ili odgovarajući iznos u drugoj valuti - običnom poštom. Zračnom poštom: Amerika i Kanada 25 USD i Australija 35 AUD. Na više od 10 primjeraka, 10 % popusta. -
Naš račun: ("Marija" - Split) 2330003-3200726444 poziv na broj 40139576001 Splitska banka, SG Group; devizni račun: SG Splitska banka, 40139576026 EUR; IBAN HR 76 2330 0033 2007 2644 4; SWIFT: SOGE HR 22; - Tisak: "Slobodna Dalmacija print" d.o.o. - Split.

Roko Ribarević (+22. I. 2011. u 38. g. - Lika-Baška Voda); - **Mare Kučić** (+27. I. 2011. - Vrh); - **Marija Milatić** (+9. II. 2011. - Svirče); - **Ivan Prović,** otac don Mihaelov (+11. II. 2011. u 81. g. - Split-Podgradina); - **Vinka Kovačević p. Šimuna** (+16. II. 2011. u 76. - Hvar); - **Dobrenka Tudor r. Kuničić** (+19. II. 2011. u 64. g. - Hvar, Milna); - **Katica Biličić r. Franičević** (19. II. 2011. u 86. - Vrisnik); - **Dujo Nikolić Bili** (+21. II. 2011. - Sinj); - **Ivan Cvitanušić p. Josipa** (+22. II. 2011. - Runovići); - **Anđelka Mandac r. Vugdelija** (+22. II. 2011. u 67. g. - Brnaze, Sinj); - **Nedjeljko Vukasović Lončar** (+22. II. 2011. u 65. g. - Brnaze, Sinj); - **Ankica Granić r. Šerventić** (+22. II. 2011. u 85. g. - Split-Baška Voda); - **Marijan Puljiz Marijeto** (+25. II. 2011. - Runovići); - **O. Bruno Raspudić,** OFM (+26. II. 2011. u 94. g. - Chicago/SAD); - **Nediljko Gabelica Šiškić** (+27. II. 2011. - Podbablje Gornje); - **Jozip Mrkonjić** (+27. II. 2011. - Split-Zmijavci); - **Ivan Gudelj Ile** (+27. II. 2011. - Zmijavci); - **Mijo Sušić,** otac fra Josipov (+28. II. 2011. - Imotski); - **Anđa Vidović,** majka don Rankova (+28. II. 2011. u 78. g. - Mlinište); - **Mila Ćosić** (+28. II. 2011. u 73. - Imotski); - **Iva Kužić** (+3. III. 2011. - Perth/Australija-Staševica); - **Mandica Manja Kovačević** (+6. III. 2011. u 83. g. - Gospić); - **Don Marin Mandić,** SDB (+7. III. 2011. u 85. g. - Tlahuitoltepec/Meksiko); - **Ante Džolić** (+11. III. 2011. - Prgomet); - **Marija Rika Busse r. Cvitanović** (+12. III. 2011. u 74. g. - Baška Voda); - **Iva Šuto Trlić** (+15. III. 2011. - Zmijavci); - **Terezija Marić ud. Ivana** (+17. III. 2011. u 74. g. - Brnaze, Sinj); - **Toma Matković,** brat don Ivanov (+17. III. 2011. - Medovdolac); - **Luka Mrkonjić Raškuljin** (+19. III. 2011. - Zmijavci); - **Željka Dragojević r. Grgić** (+19. III. 2011. u 82. g. - Split); - **Marija Ljubičić Adruša** (+20. III. 2011. - Aržano); - **Pava Dolić** (+21. III. 2011. - Glavice, Sinj); - **Miroslav Miliša** (+21. III. 2011. u 64. g. - Široke).

OBDARI IH, GOSPODINE, ŽIVOTOM VJEČNIM!

SADRŽAJ

Po križu do uskrsne pobjede (Urednik) 121
Riječ Božja i Marijina vjera (Benedikt XVI.) 124
Remek-djelo uskrsnuća (I. Bodrožić) 126
Jesmo li kršćani - sa "samo" jednom manom?! (S. Jerčić) 128
Kraljice djevica (M. Majetić) 130
Moć molitve (N. Andrić-Nevinc) 131
Beda Časni o svetoj Mariji (dar-ko) 132
Ipak se kreće (D. Marković) 134
Majčino lice u kamenu (A. B. Periša) 136
Uskrsnula je Ljubav, aleluja! (D. De Micheli Vitturi) 138
Odakle i čemu papina *zlatna ruža*? (P. Lubina) 140
I križem se može svjedočiti (V. Tokić Burolo) 142
Pretjerano (R. T) 144
Kao s Križa (K. Stipanović) 146
Marijanski papa (M. Herceg) 148
Mučni obiteljski trenuci (Kajo) 150
Pod križem (S. Marija) 152
Da sam znala... (A. Vrček) 153

OVAJ BROJ "MARIJE" POTPISAN JE ZA TISAK 22. OŽUJKA 2011.

VRBANJA

Ime Marijino

U Vrbanji, tik pokraj glavne prometnice kroz mjesto, nalazi se župna crkva posvećena *Imenu Marijinu*. Jednobrodna je to građevina s apsidom i zvonikom koji se izdiže iz njezina pročelja sa svojim lukavičastim završetkom.
Vrbanjska crkva sagrađena je g. 1821. i po završetku blagoslovljena. Za vrijeme II. svjetskog rata razorena je i nakon njega popravljena. Obnovljen je g. 1955. njezin krov te je g. 1968. i ona cjelokupna temeljitije obnovljena. Mjesto tornja nad njezinim pročeljem, koji je minirala njemačka vojska za povlačenja 12. travnja 1945., sagrađen je g. 1965. novi, samostojeći, i to uz crkvu. Poslije 60 godina, na Božić g. 2003. poduzeta je akcija oko obnove nekadašnjeg tornja. Tako je, nakon uklanjanja dotrajalog, sagrađen novi, kakav je bio po izgradnji crkve, a blagoslovio ga je po završetku gradnje 9. lipnja 2007. nadb. Marin Srakić. Istog dana on je blagoslovio križ i bistu bl. Alojzija Stepinca ispred crkve. Uređen je u toj zgodi i crkveni okoliš, ograda i nogostup, a postavljeni su i gromobrani, elektrificirana su zvona, stavljen je novi sat na toranj...
Najsvečanije je u Vrbanji za blagdan Imena Marijina. On se počeo slaviti u španjolskoj biskupiji Cuenca, a u 17. st. proširio se na čitavu Španjolsku i na Napuljsko kraljevstvo. U znak zahvalnosti Gospi za oslobođenje Beča od osmanlijske najezde 12. rujna 1683., papa Inocent XI. proširio ga je g. 1684. na cijelu Crkvu nakon što je poljski kralj Jan Sobjeski, pouzdavajući se u Ime Marijino, sa svojom vojskom pobijedio Turke kraj Beča, te odredio da se slavi u nedjelju nakon Male Gospe (8. rujna). Papa Pio X. premjestio ga je na 12. rujna, dan pobjede nad Osmanlijama u bitci kraj Beča.
Teološki temelj blagdana Imena Marijina stoji u onome što je bl. Djevica u sebi i za nas. Ime predstavlja osobu i ono što je ona u sebi. Tako i ime "Marija" predstavlja bl. Djevicu i njezine vlastitosti: bezgrešnost i božansko materinstvo, ulogu u djelu otkupljenja i njezino konačno proslavljenje. S obzirom na nas, predstavlja posredničku ulogu koju ima kod svog Sina, osobito u teškim vremenima, silu koja spašava i pomaže ne samo pojedince u njihovim sitnim svakidašnjim problemima nego i u presudnim poteškoćama naroda, Crkve i čitavog čovječanstva. Stoga kršćanin s pravom časti i pouzdaje se ne samo u Ime Isusovo nego i Marijino, što izražava i molitva koja se moli na taj blagdan: "Daj, molimo, svemogući Bože, da se tvoji vjerni, koji se raduju zbog imena i zaštite presvete Djevice Marije, oslobode po njezinu pobpžnom zagovoru od svih zala na zemlji i zavrijede doći u njezinu radost na nebu."

NASLOVNA SLIKA: Isusovo mrtvo tijelo u Marijinu krilu (mozaik, detalj - Josip Biffel)
SLIKA NA OMOTU: Crkva Imena Marijina u Vrbanji